

ԼԵՆՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌՁՆԹԵՐ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

19 Ապրիլի 2004թ.

թիվ 16/Ղ

Գույքահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին
հրահանգը հաստատելու մասին

Հիմք ընդունելով «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2003թ. դեկտեմբերի 23-ի ՀՕ-72 օրենքի 18-րդ հոդվածը՝

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ

1. Հաստատել «Գույքահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին» հրահանգը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Ուժը կորցրած ճանաչել

ա/ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հարկային պետական վարչության պետի 1999թ. մայիսի 14-ի «Ֆիզիկական անձանց շենքերի և շինությունների գույքահարկը հաշվարկելու և վճարելու կարգի մասին հրահանգը հաստատելու մասին» թիվ 10 հրամանը (գրանցված Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության պետական վարչության կողմից 2000 մայիսի 18-ին, պետական գրանցման թիվ 92).

բ/ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հարկային պետական վարչության պետի 2002թ. հունվարի 7-ի «Իրավաբանական անձանց շինությունների 2001-2003թ. թվականների գույքահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի վերաբերյալ հրահանգչական նամակը հաստատելու մասին» թիվ 01/Ղ հրամանը (գրանցված Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության պետական վարչության կողմից 2002թ. հունվարի 15-ին, պետական գրանցման թիվ 142):

Հարկային պետական
ծառայության պետ
հ/ծ 3-րդ դասի պետական խորհրդական

Հ. ՂԱՀՐԱՄԱՆՅԱՆ

Հաստատված է
ԼՂՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայության պետի
«19» Ապրիլի 2004թ.
թիվ 16/Ղ հրամանով

Համաձայնեցված է
ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարար
Ս. ԹԵՎՈՍՅԱՆ
« 30 » Ապրիլի 2004թ.

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՆՎԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

Սույն հրահանգը մշակված է՝ հիմք ընդունելով «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2003 թվականի դեկտեմբերի 23-ի ՀՕ-72 օրենքն ու նպատակ ունի պարզաբանել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների և փոխադրամիջոցների համար գույքահարկ վճարողների կողմից գույքահարկի հաշվարկման ու վճարման հետ կապված հարցերը:

ԳՈՒԽՆ 1. ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂՆԵՐՆ ՈՒ ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՎՈՂ ՕԲՅԵԿՏԸ

1. Գույքահարկը օրենքով սահմանված չափերով ու ժամկետներում գույքահարկ վճարողներին սեփականության իրավունքով պատկանող՝ օրենքով սահմանված հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի համար համապատասխան բյուջեներ վճարվող ուղղակի հարկ է, որը կախված է գույքահարկ վճարողների տնտեսական գործունեության արդյունքներից:

Օրինակ 1. ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով 1998 թվականից պատկանում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց, որը 2002-2003 թվականների ընթացքում չի շահագործվել անսարքության պատճառով: Անկախ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի շահագործման հանգամանքից և տեխնիկական վիճակից՝ մինչև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի հաշվառումից (գրանցումից) հանելը ֆիզիկական անձը պարտավոր է օրենքով սահմանված չափով ու ժամկետներում վճարել տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար հաշվարկված գույքահարկը:

Օրինակ 2. Կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով 2001 թվականից պատկանում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց և արտադրական նշանակության շինություն: Կազմակերպությունը 2004 թվականի ընթացքում գործունեություն չի ծավալել, ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը և արտադրական նշանակության շինությունը չի շահագործվել: Անկախ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի և արտադրական նշանակության շինության շահագործման հանգամանքից՝ կազմակերպությունը պարտավոր է հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի համար օրենքով սահմանված չափերով և ժամկետներում հաշվարկել ու վճարել գույքահարկը:

2. Անկախ սույն հրահանգի 1-ին կետում նշված սեփականության իրավունքի առկայությունից՝ գույքահարկ հաշվարկվում և վճարվում է նաև «Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների և ինքնակամ զբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ԼՂՀ օրենքի (օրենքի գործողության ժամկետում) և «Ինքնակամ կառույցների օրինականացման և տնօրինման կարգը հաստատելու մասին» ԼՂՀ կառավարության 29.08.06թ. թիվ 444 որոշման համաձայն սեփականության իրավունքի ձանաչում ստացած¹⁾ կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն նոր կառուցված, ձեռք բերված բնակելի նշանակության շինության, բազմաբնակարան բնակելի շենքի, բազմաբնակարան բնակելի շենքի ոչ բնակելի տարածքի, ավտոտնակի, հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով բնութագրվող անավարտ (կիսակառույց) շինությունների համար, որոնք անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դեռևս չեն ստացել գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցում:

Օրինակ 3. ֆիզիկական անձը 2001 թվականին Ստեփանակերտ քաղաքում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող հողամասում ինքնակամ կառուցել է բնակելի նշանակության շինություն (անհատական բնակելի տուն) և 2004 թվականի ընթացքում այդ շինության նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցման համար օրենքով սահմանված կարգով դիմել է անշարժ գույքի կադաստր վարող պետական մարմնի տարածքային ստորաբաժանում, որն էլ Ստեփանակերտ քաղաքապետին է ներկայացրել ինքնակամ կառուցված շինության հատակագիծը: Ստեփանակերտի քաղաքապետի կողմից 2004 թվականին կայացվել է ինքնակամ կառուցված շինության օրինականացման մասին համապատասխան որոշում (շինությունը բավարարել է օրենքով սահմանված՝ սեփականության իրավունքի

ճանաչման հիմքերին): Սակայն ֆիզիկական անձը չի դիմել անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի համապատասխան ստորաբաժանում՝ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման նպատակով: Տվյալ դեպքում, անկախ սեփականության իրավունքի (սեփականության իրավունքը վկայող՝ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականի) առկայությունից, ֆիզիկական անձի համար նշված շինության մասով օրենքով սահմանված կարգով առաջանում են գույքահարկի պարտավորություններ:

Օրինակ 4. Կազմակերպությունը «Պետական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 1998 թվականի հունիսի 29-ի ՀՕ-16 օրենքին համապատասխան ուղղակի վաճառքի միջոցով ձեռք է բերել հասարակական նշանակության շինություն, կնքել է մասնավորեցման պայմանագիր, սակայն չի դիմել անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի՝ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման համար: Տվյալ դեպքում, անկախ սեփականության իրավունքի (սեփականության իրավունքը վկայող՝ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականի) առկայությունից՝ կազմակերպման համար նշված շինության մասով օրենքով սահմանված չափով և կարգով առաջանում են գույքահարկի հաշվարկման և վճարման պարտավորություններ:

2.1. Անկախ սույն հրահանգի 1-ին կետում նշված սեփականության իրավունքի՝ առկայությունից՝ գույքահարկ հաշվարկվում և վճարվում է նաև.

1) սեփականության կամ հողօգտագործման իրավունք ունեցող անձանց կողմից այդ հողամասի վրա ինքնակամ կառուցված շենքերի և շինությունների համար.

2) բազմաբնակարան բնակելի շենքերում կամ շենքերին կից ինքնակամ կառուցված՝ շենքում գտնվող օրինական մաս կազմող միավորի հետ անմիջական կապ ունեցող ինքնակամ կցակառույց շինությունների համար:

Օրինակ 4.1. Ֆիզիկական անձը 2005 թվականին Ստեփանակերտ քաղաքում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող հողամասի վրա ինքնակամ կառուցել է բնակելի նշանակության շինություն (անհատական բնակելի տուն), իսկ 2006 թվականին իր հողամասից կից պետական սեփականություն համարվող հողամասի վրա ինքնակամ կառուցել է ավտոտնակ: «Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների և ինքնակամ զբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2004 թվականի դեկտեմբերի 24-ի ՀՕ-151 օրենքի գործողության ժամկետում ֆիզիկական անձն օրենքով սահմանված կարգով դիմել է միայն ինքնակամ կառուցված ավտոտնակի նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցման համար: Ստեփանակերտի քաղաքապետի կողմից կայացվել է ինքնակամ կառուցված ավտոտնակի օրինականացման մերժման մասին համապատասխան որոշում (շինությունը չի բավարարել օրենքով սահմանված՝ սեփականության իրավունքի ճանաչման հիմքերին):

Տվյալ դեպքում, անկախ սեփականության իրավունքի (սեփականության իրավունքը վկայող՝ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականի) առկայությունից, ֆիզիկական անձի համար բնակելի նշանակության շինության մասով օրենքով սահմանված կարգով առաջանում են գույքահարկի պարտավորություններ, իսկ ավտոտնակը գույքահարկով հարկվող օբյեկտ չի համարվում:^{*)}

3. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների և փոխադրամիջոցների համար գույքահարկ վճարողներ են համարվում՝

ա) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում ստեղծված կազմակերպությունները, միջազգային կազմակերպություններն ու դրանց կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից դուրս ստեղծված կազմակերպությունները, ինչպես նաև դրանց մասնաձյուղերն ու ներկայացուցչությունները (այսուհետ կազմակերպություններ),

բ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիները, օտարերկրյա քաղաքացիները, քաղաքացիություն չունեցող անձինք, անհատ ձեռնարկատերերն ու գյուղացիական տնտեսությունները (այսուհետ՝ ֆիզիկական անձինք): Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստեղծված գյուղացիական տնտեսությունների վրա տարածվում է ֆիզիկական անձանց համար գույքահարկի հաշվարկման և վճարման օրենքով սահմանված կարգը:

4. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գույքահարկ վճարողներ չեն համարվում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական մարմինները, Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության տեղական ինքնակառավարման մարմինները և հիմնարկները:

Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունները սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող (հիմնադրման ժամանակ և հետագայում հիմնադրի կողմից որպես սեփականություն հանձնող, ինչպես նաև պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գործունեության ընթացքում ստեղծված և ձեռք բերված) գույքի համար կրում են գույքահարկի պարտավորություններ: Հիմնադրի կողմից պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանն անժամկետ և անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված գույքի համար գույքահարկի պարտավորություններ չեն առաջանում:

Օրինակ 5. Ոչ առևտրային կազմակերպության հիմնադրման ժամանակ (2004 թվականին) պետական ոչ առևտրային կազմակերպության հիմնադրման մասին որոշմամբ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով հանձնվել է հասարակական նշանակության շինություն: Հիմնադիրը ոչ առևտրային կազմակերպությանը 2004 թվականին անհատույց և անժամկետ օգտագործման իրավունքով ամրացրել է նաև արտադրական նշանակության շինություն: Միաժամանակ, 2004 թվականի

գործունեության ընթացքում պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերել ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց: Տվյալ դեպքում ոչ առևտրային կազմակերպության համար գույքահարկի պարտավորություններ են առաջանում միայն հիմնադրի կողմից սեփականության իրավունքով հանձնված հասարակական նշանակության շինության և իր գործունեության ընթացքում սեփականության իրավունքով ձեռք բերված ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար:

5. Գույքահարկով հարկվող օբյեկտ են համարվում օրենքով սահմանված հարկվող օբյեկտ համարվող շինություններն ու փոխադրամիջոցները: Գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների դասակարգումն ըստ նպատակային նշանակության Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան որոշվում է անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի կողմից և արտացոլվում է անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականում: Շինությունների, դրանց առանձին մասերի և բաղադրիչների, ինչպես նաև շինությունների նպատակային նշանակության բնութագրումն ու պարզաբանումները տրվում են սահմանված կարգով հաստատված Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում ըստ նպատակային նշանակության շենքերի ու շինությունների դասակարգմամբ:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գույքահարկով հարկման նպատակով անավարտ (կիսակառույց) շինությունների (բազմաբնակարան բնակելի շենքերի բնակարաններ, անհատական բնակելի տներ, այգետնակներ (ամառանոցներ) և դրանց կից շինություններ³⁾), բազմաբնակարան բնակելի շենքերում տեղակայված հասարակական ու արտադրական նշանակության շինություններ, առանձին կանգնած հասարակական, արտադրական նշանակության և դրանց կից շինություններ) ըստ ավարտվածության բնութագրման չափանիշները սահմանվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից:

ՉԼՈՒՄ 2. ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ԲԱԶԱՆ

6. Գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների հարկման բազան «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով գնահատված կադաստրային արժեքն է (այդ արժեքի չափման միավորը դրամն է): Շինությունների գնահատումը (վերագնահատումը) կատարվում է երեք տարին մեկ անգամ, անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից՝ գնահատման (վերագնահատման) տարվա հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվառված տվյալներով: Գնահատված (վերագնահատված) արժեքները հիմք են ընդունում տվյալ տարվան հաջորդող երեք տարիների համար շինությունների հարկման բազան որոշելու նպատակով՝ բացառությամբ սույն հրահանգի 7-րդ կետում նշված դեպքերի:

«Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով շինությունների հարկման բազայի գնահատումն (վերագնահատումն) անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից կատարվում է 2004 թվականին:

Օրինակ 6. Անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից 2000 թվականին սեփականության իրավունքով գրանցվել է ֆիզիկական անձի բնակելի նշանակության շինությունը, որը գույքահարկով հարկման նպատակով գնահատվել է 2001 թվականին՝ «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 1999 թվականի մարտի 29-ի ՀՕ-54 օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով (շինության կադաստրային արժեքը կազմել է 13.4 մլն դրամ): Այդ արժեքը որպես գույքահարկով հարկման բազա հիմք է ընդունվելու տվյալ շինության 2002, 2003 և 2004 թվականների գույքահարկը հաշվարկելու համար: Շինության հաջորդ գնահատումը (վերագնահատումը) պետք է կատարվի 2004 թվականին՝ «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2003 թվականի դեկտեմբերի 23-ի ՀՕ-72 օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով և նոր կադաստրային արժեքն որպես գույքահարկով հարկման բազա հիմք է ընդունվելու տվյալ շինության 2005, 2006 և 2007 թվականների գույքահարկը հաշվարկելու համար:

7. Նոր առաջացած(գնահատման (վերագնահատման) տարվա հուլիսի 1-ի դրությամբ անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնում գրանցված տեղեկությունների համեմատությամբ մինչև շինությունների հաջորդ գնահատումն (վերագնահատումն) ընկած ժամանակաշրջանում ավարտվածության աստիճանի, հարկայնության գործառնական (բնակելի, հասարակական, արտադրական) նշանակության փոփոխություններ կրած և սույն հրահանգի 2-րդ և 2.1-րդ կետերում⁴⁾ նշված), ինչպես նաև գնահատման (վերագնահատման) տարվա հուլիսի 1-ից հետո Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սեփականության իրավունքով ձեռք բերված շինությունների հարկման բազան որոշվում է «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով հիմք է ընդունվում մինչև շինությունների հաջորդ գնահատումը (վերագնահատումը): Նոր առաջացած շինությունների մասով ընթացիկ հաշվառման վերաբերյալ տեղեկությունները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տեղական ինքնակառավարման մարմիններն անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմին են ներկայացնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով:

Եթե գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունը (կամ դրա մի մասը) տարվա ընթացքում անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից գրանցվում է որպես այլ նշանակության

շինություն (բնակելին՝ հասարակական նշանակության, արտադրականը՝ բնակելի նշանակության և այլն), ապա տվյալ շինության (դրա մի մասի) գույքահարկը մինչև նոր նշանակության գրանցման ամիսը ներառյալ հաշվարկվում է նախկին նշանակության շինության գույքահարկի հաշվարկման համար սահմանված կարգով, իսկ գրանցման ամսվան հաջորդող ամսվանից սկսած՝ նոր (վերագրանցված) նշանակության շինության գույքահարկի հաշվարկման համար սահմանված կարգով:

Օրինակ 7. 2004 թվականի հունիսի 1-ի դրությամբ սահմանված կարգով գնահատված 20.0 մլն դրամ կադաստրային արժեք ունեցող բնակելի նշանակության շինությունը 2005 թվականի օգոստոսից կազմակերպությունը սկսել է օգտագործել որպես արտադրական նշանակության շինություն, սակայն օրենքով սահմանված կարգով չի դիմել անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմին՝ շինության նպատակային նշանակության փոփոխման պետական գրանցման համար:

Տվյալ դեպքում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ստացված ընթացիկ հաշվառման վերաբերյալ տեղեկության հիման վրա, արտադրական նշանակության շինությունը որպես նոր առաջացած շինություն կհաշվառվի անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից և կգնահատվի որպես արտադրական նշանակության շինություն:

Եթե հաշվառման ու գնահատման վերաբերյալ այդ տեղեկություններն անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին ներկայացվեն 2005 թվականի հոկտեմբերին, ապա գնահատված նոր կադաստրային արժեքը հիմք կհանդիսանա շինության 2005 թվականի նոյեմբեր և դեկտեմբեր ամիսների, ինչպես նաև 2006 և 2007 թվականների համար արտադրական նշանակության շինությունների համար օրենքով սահմանված կարգով և դրույքաչափերով գույքահարկի հաշվարկման համար: Իսկ 2005 թվականի հունվարի 1-ից մինչև նոյեմբերի 1-ը տվյալ շինության գույքահարկը պետք է հաշվարկվի 20.0 մլն դրամ կազմող կադաստրային արժեքից՝ բնակելի շինությունների համար օրենքով սահմանված կարգով և դրույքաչափերով:

Օրինակ 8. Ֆիզիկական անձի կողմից 2004 թվականի մարտի 20-ին սեփականության իրավունքով ձեռք բերված այգետնակը «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 1999 թվականի մարտի 29-ի ՀՕ-54 օրենքի հավելվածով սահմանված կարգով 2002 թվականին գնահատվել է որպես մեկ հարկանի շինություն՝ 14.0 մլն դրամ կադաստրային արժեքով, որը որպես գույքահարկով հարկման բազա հիմք է ընդունվել այգետնակի 2003, 2004 և 2005 թվականների գույքահարկի հաշվարկման համար:

Սակայն, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների պահպանմամբ ֆիզիկական անձը 2004 թվականի սեպտեմբերին կառուցել է այգետնակի երկրորդ հարկը և օրենքով սահմանված կարգով դիմել է անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմին՝ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման համար: Տվյալ դեպքում, որպես նոր առաջացած շինություն, անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից այն սահմանված կարգով կգնահատվի որպես երկհարկանի այգետնակ և կադաստրային գնահատության արդյունքում ստացված արժեքն արդեն կհանդիսանա գույքահարկով հարկման բազա 2004 թվականի ընթացքում նոր առաջացած շինության նկատմամբ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև դեկտեմբեր ամիսը (ներառյալ) ինչպես նաև 2005 թվականի գույքահարկի հաշվարկման համար:

Նոր կառուցված բնակելի շինությունների, բազմաբնակարան բնակելի շենքերի ոչ բնակելի տարածքների, ինչպես նաև սույն հրահանգի 2-րդ կետում նշված շինություններից բացառապես բնակելի շինությունների գնահատումը «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով կատարվում է 2004 թվականի հունվարի 1-ից սկսած և կադաստրային գնահատության համապատասխան արժեքները հիմք են ընդունվում մինչև շինությունների՝ օրենքով սահմանված հաջորդ գնահատումը (վերագնահատումը):

Օրինակ 9. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների պահպանմամբ 2004 թվականի սեպտեմբեր ամսին ֆիզիկական անձը կառուցել է անհատական բնակելի տուն և դիմել է անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմին՝ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման համար: Տվյալ դեպքում անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից շինությունը կգնահատվի «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով որպես նոր կառուցված բնակելի նշանակության շինություն: Կադաստրային գնահատության արդյունքում ստացված կադաստրային արժեքն արդեն կհանդիսանա գույքահարկով հարկման բազա 2004 թվականի ընթացքում սեփականության իրավունքով պետական գրանցման ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև դեկտեմբեր ամիսը (ներառյալ), ինչպես նաև 2005 թվականի գույքահարկի հաշվարկման համար:

8. Փոխադրամիջոցների հարկման բազա է հանդիսանում դրանց քաշող շարժիչի հզորությունը (ծիաուժ կամ կիլովատ): Եթե փոխադրամիջոցի վրա առկա են մեկից ավելի քաշող շարժիչներ, ապա գույքահարկով հարկման բազա է համարվում բոլոր քաշող շարժիչների գումարային հզորությունը:

ԳՐԻՒՆ 3. ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆԱՋԱՆԱԼՈՒ ԵՎ ՂԱՂԱՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

9. Գույքահարկի պարտավորությունն առաջանում է գույքահարկով հարկվող օբյեկտի կամ դրա մի մասի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ծագման (սեփականության իրավունքի պետական գրանցման) ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից: Գույքահարկի գծով պարտավորությունը դադարում է գույքահարկով հարկվող օբյեկտի կամ դրա մի մասի նկատմամբ սեփականության իրավունքը դադարելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից:

Օրինակ 10. Քաղաքացի Սարգսյանը 2004 թվականի ապրիլի 10-ին օտարել է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող շինությունը (կամ դրա մի մասը) քաղաքացի Գալստյանին: Օտարված շինության (կամ դրա մի մասի) համար Սարգսյանի 2004 թվականի գույքահարկը հաշվարկվում է մինչև 2004 թվականի մայիսի 1-ը, իսկ Գալստյանի գույքահարկը՝ 2004 թվականի մայիսի 1-ից սկսած:

Այն դեպքերում, երբ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն սեփականության իրավունքով գրանցված շինությունները քանդվում կամ վերացվում են, գույքահարկը հաշվարկվում է մինչև շինության քանդման կամ վերացման ամիսը ներառյալ, որի համար հիմք են հանդիսանում անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմնին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանված կարգով ներկայացված տեղեկությունները:

10. Անկախ սույն հրահանգի 9-րդ կետի դրույթներից՝

ա) սույն հրահանգի 7-րդ կետում նշված՝ սեփականության իրավունքի պետական գրանցում չստացած հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների համար գույքահարկի պարտավորությունն առաջանում է անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմնին շինությունների հաշվառման ու գնահատման վերաբերյալ տեղեկությունները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով տրամադրելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից:

Սեփականության իրավունքով չգրանցվելու (բացառությամբ սույն հրահանգի 2.1-րդ կետում նշված դեպքի)¹⁾ դեպքում նշված հարկվող օբյեկտների համար գույքահարկի պարտավորությունը դադարում է անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնում այդ հարկվող օբյեկտները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառումից հանելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից,

բ) ֆիզիկական անձանց պատկանող հարկվող օբյեկտը կամ դրա մի մասն օտարելու դեպքում նոր սեփականատիրոջն են անցնում օտարման օրվա դրությամբ տվյալ հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի համար նախկին սեփականատիրոջ (սեփականատերերի) չմարված գույքահարկի պարտավորությունները:

Օրինակ 11. Քաղաքացի Պողոսյանը 2004 թվականի մարտի 24-ին սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցն օտարում է քաղաքացի Վարդանյանին: Պողոսյանի 2004 թվականի գույքահարկը օտարված ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար հաշվարկվում է մինչև 2004 թվականի ապրիլի 1-ը, որը կազմում է 7.5 հազ. դրամ և վճարված չէ: Վարդանյանի գույքահարկը 2004 թվականի ապրիլի 1-ից մինչև 2005 թվականի հունվարի 1-ը կազմում է 22.5 հազ.դրամ: Քանի որ Պողոսյանը տվյալ հարկվող օբյեկտի մասով ունի չմարված գույքահարկի պարտավորություն (7.5 հազ. դրամ), ապա տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2004 թվականի համար հաշվարկված գույքահարկի պարտավորության (22.5 հազ. դրամ) հետ մեկտեղ Վարդանյանին է անցնում նաև Պողոսյանի կողմից չմարված գույքահարկի պարտավորությունը: 2004 թվականին տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար Վարդանյանի գույքահարկի գումարը կկազմի 30.0 հազ. դրամ ($7.5+22.5=30.0$):

Օրինակ 12. Քաղաքացի Վանեսյանը 2004 թվականի հունիսի 30-ին սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող բնակելի նշանակության շինության 1/3 մասն օտարում է քաղաքացի Ղալթյանին: Վանեսյանը բնակելի շինության համար ունի գույքահարկի չմարած պարտավորություններ (5000.0 դրամ կազմող 2003 թվականի գույքահարկի գումարը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված 1583.0 դրամ (5000.0 դրամ $\times$ 211 օր $\times$ 0.15%) կազմող տույժերի գումարը 2004 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ):

Ղալթյանին սեփականության իրավունքով պատկանող շինության համար 2004 թվականի հուլիսի 1-ից մինչև 2005 թվականի հունվարի 1-ը հաշվարկված գույքահարկի պարտավորությանը կավելանա Վանեսյանի կողմից չմարված 2195.0 դրամ կազմող գույքահարկի պարտավորությունը (1667.0 դրամ ($5000.0 \times 1/3$) գույքահարկի գումար և 528.0 դրամ (1583.0 դրամ $\times 1/3$) տույժերի գումար):

Ֆիզիկական անձանց պատկանող հարկվող օբյեկտը կամ դրա մի մասն օտարելու դեպքում օտարման օրվա դրությամբ տվյալ հարկվող օբյեկտի գույքահարկի գծով այդ օրվան հաջորդող ժամանակաշրջանի համար վճարումների առկայության դեպքում նոր սեփականատիրոջ համար տվյալ հարկվող օբյեկտի գծով գույքահարկի պարտավորությունն առաջանում է (նախկին սեփականատիրոջ համար դադարում է)³⁾ այդ ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 1-ից:

Օրինակ 13. Մարտունու շրջանի Ճարտար համայնքի բնակիչ Մուրադյանը սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող փոխադրամիջոցը 2004 թվականի հուլիսի 26-ին օտարում է Մարտակերտի

շրջանի Վանք համայնքի բնակիչ Բալայանին: Փոխադրամիջոցի 2004 թվականի գույքահարկի տարեկան 7.2 հազ.դրամ կազմող գումարը Մուրադյանի կողմից վճարվել է 2004 թվականի մայիսին՝ փոխադրամիջոցի տարեկան տեխնիկական գննություն անցկացնելուց առաջ:

Բալայանի համար տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկի պարտավորությունն առաջանում է 2005 թվականի հունվարի 1-ից: Բալայանի համար տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկը նշված ժամկետից սկսած հաշվարկելու համար հիմք են հանդիսանում փոխադրամիջոցի տեխնիկական անձնագիրը և Մուրադյանին հաշվառող մարմնի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքը, որոնք պետք է ներկայացվեն Բալայանի գրանցման (բնակության) վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին,

գ) գույքահարկով հարկվող օբյեկտի սեփականատեր համարվող ֆիզիկական անձի մահվան դեպքում նոր սեփականատիրոջն են անցնում ֆիզիկական անձի մահվան օրվանից մինչև 1 Եռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սեփականության (ժառանգության) ձևակերպման ամիսը ներառյալ տվյալ հարկվող օբյեկտի համար գույքահարկի հաշվարկված պարտավորությունները:

Սույն ենթակետի կիրառման իմաստով՝ ֆիզիկական անձին պատկանող հարկվող օբյեկտը կամ դրա մի մասն օտարելու դեպքում նոր սեփականատիրոջն անցած գույքահարկի չմարված պարտավորությունները հաշվառվում են նախկին սեփականատեր ֆիզիկական անձին հաշվառող մարմնի հաշվառման տվյալներով՝ տվյալ հարկվող օբյեկտի գույքահարկի պարտավորությունների մասին համապատասխան տեղեկանքի, իսկ հարկվող օբյեկտի գույքահարկի գծով օտարման օրվան հաջորդող ժամանակաշրջանի համար վճարումները նոր սեփականատիրոջ համար հաշվառվում են նախկին սեփականատեր ֆիզիկական անձին հաշվառող մարմնի հաշվառման տվյալներով՝ տվյալ հարկվող օբյեկտի օտարման օրվա դրությամբ օտարմանը հաջորդող ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի հաշվառված գումարների մասին համապատասխան տեղեկանքի հիման վրա: Սույն պարբերության կիրառման իմաստով՝ նոր սեփականատեր համարվող կազմակերպությունները սույն հրահանգի N 5 հավելվածում բերված ձևով գույքահարկի հաշվարկում կատարում են համապատասխան նշում տվյալ կամ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերելու մասին՝ իրենց հաշվառող մարմին ներկայացնելով տվյալ հարկվող օբյեկտի համար գույքահարկի չմարված պարտավորությունների, օտարման օրվան հաջորդող ժամանակաշրջանների համար հաշվառված գույքահարկի վճարումների կամ գույքահարկի պարտավորությունների բացակայության մասին համապատասխան տեղեկանք: Սույն պարբերությունում նշված տեղեկանքները չեն ներկայացվում, եթե նախկին և նոր սեփականատերերին հաշվառող մարմինը նույնն է:

Օրինակ 13.1. Մարտունու շրջանի Գիշի համայնքի բնակիչ Սիմոնյանը սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող փոխադրամիջոցը 2018 թվականի մայիսի 8-ին օտարում է Ստեփանակերտ քաղաքի բնակիչ Գրիգորյանին: Փոխադրամիջոցի 2018 թվականի գույքահարկի տարեկան 17 600 ՀՀ դրամ կազմող գումարը Սիմոնյանի կողմից վճարվել է 2018 թվականի փետրվարին՝ փոխադրամիջոցի տարեկան տեխնիկական գննություն անցկացնելուց առաջ: Գրիգորյանի համար տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկի պարտավորությունն առաջանում է, իսկ Սիմոնյանի համար դադարում է 2019 թվականի հունվարի 1-ից: Գրիգորյանի համար տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկը նշված ժամկետից սկսած հաշվարկելու համար հիմք են հանդիսանում փոխադրամիջոցի տեխնիկական անձնագիրը և Սիմոնյանին հաշվառող մարմնի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքը, որոնք պետք է ներկայացվեն Գրիգորյանի գրանցման (բնակության) վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին:

Օրինակ 13.2. Կազմակերպությունը (գտնվելու վայրը՝ քաղաք Ստեփանակերտ) Ասկերանի շրջանի Այգեստանի համայնքի բնակիչ Պողոսյանից սեփականության իրավունքով ձեռք է բերել փոխադրամիջոց 2018 թվականի հունիսի 6-ին, իսկ Մարտունու շրջանի Եմիշձանի համայնքի բնակիչ Սահակյանից ձեռք է բերել Մարտունի քաղաքում գտնվող հասարակական նշանակության շինություն 2018 թվականի հուլիսի 8-ին:

Ասկերանի շրջանի Այգեստանի համայնքում Պողոսյանի փոխադրամիջոցի համար հաշվառված են 13 122 ՀՀ դրամի չափով գույքահարկի պարտավորություններ (2017 թվականի համար 8 000 ՀՀ դրամ կազմող գույքահարկի գումարը, օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված 1 122 ՀՀ դրամ (8 000 ՀՀ դրամ x 187 օր x 0,075%)) կազմող տույժերի գումարը 2018 թվականի հունիսի 6-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2018 թվականի հունվար-հունիս ամիսների գույքահարկի գումարը՝ 4 000 ՀՀ դրամ): Կազմակերպությունը Ստեփանակերտի քաղաքապետարան ներկայացվող 2018 թվականի առաջին կիսամյակի գույքահարկի հաշվարկում կատարում է նշում հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձին պատկանող հարկվող օբյեկտի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ձեռքբերման մասին՝ ներկայացնելով Ասկերանի շրջանի Այգեստանի համայնքի կողմից տրված՝ տվյալ հարկվող օբյեկտի համար գույքահարկի չմարված պարտավորությունների մասին համապատասխան տեղեկանքը, ինչը հիմք է հանդիսանալու կազմակերպությանն անցած գույքահարկի պարտավորությունների հաշվառման համար: Կազմակերպությանն անցած 2017 թվականի գույքահարկի չմարված պարտավորությունների համար կշարունակվի օրենքով սահմանված կարգով տույժերի հաշվարկը մինչև 365 օրը լրանալը (մինչ այդ

վճարում չկատարելու դեպքում), իսկ 2018 թվականի գույքահարկի գումարների համար տույժերի հաշվարկը կսկսվի 2019 թվականի հունվարի 21-ից (մինչ այդ վճարում չկատարելու դեպքում):

Մարտունի քաղաքում գտնվող հասարակական նշանակության շինության գույքահարկի տարեկան գումարը կազմում է 120 000 ՀՀ դրամ, 2018 թվականի մայիսին Սահակյանը վճարել է գույքահարկի գումար 90 000 ՀՀ դրամի չափով: Անկախ այն հանգամանքից, որ 2018 թվականի հուլիսի 8-ին օտարված շինության համար օտարման օրվա դրությամբ այդ օրվան հաջորդող ժամանակաշրջանի համար վճարումների առկայության դեպքում Սահակյանի գույքահարկի պարտավորությունը դադարում է այդ ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 1-ից, օտարման օրվա դրությամբ 20 000 ՀՀ դրամը հանդիսանում է օտարման օրվան հաջորդող ժամանակաշրջանների համար գույքահարկի հաշվառված վճարում: Կազմակերպությունը Մարտունու քաղաքապետարան ներկայացվող 2018 թվականի երկրորդ կիսամյակի գույքահարկի հաշվարկում կատարում է նշում հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձին պատկանող հարկվող օբյեկտի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ձեռքբերման մասին: Գույքահարկի հաշվառված վճարումներին համապատասխան՝ կազմակերպության տվյալ հարկվող օբյեկտի պարտավորությունները կհաշվարկվեն 2018 թվականի հոկտեմբերի 1-ից:³⁾

Օրինակ 14. 2004^{*1)} թվականի մարտի 24-ին մահացած Սարգսյանին պատկանող հարկվող օբյեկտ հանդիսացող շինության գույքահարկի պարտավորությունն այդ օրվա դրությամբ կազմել է 22.8 հազ.դրամ, որը չի վճարվել: «Հարկերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ Ա.Սարգսյանի մահվան դեպքում նրա հարկային պարտավորությունները դադարում են: 2005 թվականի հունիսի 20-ին շինությունը սահմանված կարգով սեփականության իրավունքով գրանցվում է Ա.Սարգսյանի ժառանգի՝ Գ.Սարգսյանի անվամբ: 2005 թվականի հուլիսի 1-ից Գ.Սարգսյանին կանցնի տվյալ շինության 2004 թվականի, ինչպես նաև 2005 թվականի հունվարից մինչև հունիս ամիսը ներառյալ տվյալ շինության համար գույքահարկի պարտավորությունները (ներառյալ՝ 2004 թվականի դեկտեմբերի 1-ից 2004 թվականի գույքահարկի վճարումը սահմանված ժամկետներից ուշացնելու դեպքում օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերի գումարը),

դ) Եթե գույքահարկով հարկվող օբյեկտի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է դատավճռի, վճռի կամ իրավական ակտի հիման վրա, ապա գույքահարկ վճարողը գույքահարկը հաշվարկում և վճարում է հարկվող օբյեկտն իր տիրապետմանը հանձնելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից սկսած: Նշված դեպքերում գույքի նկատմամբ սեփականատեր ձանաչված անձը մինչև իր օգտին վճռված գույքը փաստացի տիրապետելու ամիսը ներառյալ գույքահարկ չի հաշվարկում և չի վճարում:

ե) Ֆիզիկական անձանց պատկանող հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով խոտանելու դեպքում գույքահարկի պարտավորությունը դադարում է: Ֆիզիկական անձի դիմումի համաձայն՝ սույն պարբերությամբ սահմանված փոխադրամիջոցները լիազոր մարմնում վերահաշվառելու դեպքում այդ փոխադրամիջոցների համար մինչև խոտանման ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ը դադարած գույքահարկի պարտավորությունները հակադարձվում են և ենթակա են կատարման՝ օրենքով սահմանված կարգով և չափերով:³⁾

Սույն ենթակետում նշված դեպքերում գույքահարկի պարտավորությունների դադարեցման (գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձանց հաշվառող համապատասխան լիազոր մարմնի³⁾ կողմից գույքահարկի պարտավորությունների վերահաշվարկման) համար հիմք են հանդիսանում փոխադրամիջոցների հաշվառում վարող համապատասխան լիազոր մարմինների կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ներկայացրած տեղեկությունները կամ գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձին տրված համապատասխան խոտանման ակտը, որոնցում պարտադիր նշվում է տվյալ փոխադրամիջոցի վերջին տեխնիկական գննության տարեթիվը:

Օրինակ 14.1. Ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով պատկանող, 1985 թվականի արտադրության բեռնատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը վերջին անգամ տարեկան տեխնիկական գննություն է անցել 2001 թվականին: «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2003 թվականի դեկտեմբերի 23-ի ՀՕ-72 օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասին համապատասխան տվյալ բեռնատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար 2005 թվականից սկսած (վաղեմության ժամկետի 20-րդ տարին լրանալուց հետո) գույքահարկ չի հաշվարկվում և չի վճարվում: Բեռնատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2002-2004 թվականների համար հաշվարկված գույքահարկը սահմանված ժամկետներում չի վճարվել և օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկվել են տույժերի գումարներ:

Ֆիզիկական անձը շահագործման համար ոչ պիտանի բեռնատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը դրա հաշվառումը վարող լիազոր մարմնի հաշվառումից հանելու (խոտանելու) նպատակով 2007թ. հոկտեմբերի 9-ին այն ներկայացրել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ոստիկանության պետական ավտոտեսչության գրանցման-քննական համապատասխան ստորաբաժանում: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգին համապատասխան խոտանման համար ներկայացված տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական գնում չի իրականացվում և տրանսպորտային միջոցի խոտանումն իրականացվում է առանց գույքահարկ վճարողներին հաշվառող հարկային կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից տրամադրվող փոխադրամիջոցի գծով հարկային պարտավորություններ չունենալու վերաբերյալ տեղեկանքի: Մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ոստիկանության պետական ավտոտեսչության գրանցման-

քննական ստորաբաժանման կողմից ֆիզիկական անձին տրված համապատասխան խոտանման ակտի կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ներկայացված տեղեկությունների (որոնցում պարտադիր նշվում է տվյալ փոխադրամիջոցի վերջին տեխնիկական զննության տարեթիվը) հիման վրա ֆիզիկական անձին հաշվառող հարկային կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից կատարվում է բեռնատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2002 թվականի և հետագա տարիների համար գույքահարկի առկա պարտավորությունների (տվյալ դեպքում՝ 2002-2004 թվականների համար հաշվարկված գույքահարկի և օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերի գումարների) վերահաշվարկ և գույքահարկի առկա պարտավորությունները համարվում են վերացած:

Օրինակ 14.2. Ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով պատկանող, 1977 թվականի արտադրության, մինչև 10 նստատեղ ունեցող (մարդատար) ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը վերջին անգամ տարեկան տեխնիկական զննություն է անցել 2000 թվականին: Անկախ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը չհաճագործելու հանգամանքից՝ ֆիզիկական անձն օրենքով սահմանված ժամկետներում ու կարգով կատարել է գույքահարկի գծով իր պարտավորությունները 2001-2003 թվականների համար, բայց 2004 թվականի և հետագա տարիների համար գույքահարկի գումարները չի վճարել և օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկվել են տույժերի գումարներ:

Ֆիզիկական անձին պատկանող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը խոտանվել է (չհաճագործման համար ոչ պիտանի տրանսպորտային միջոցը դրա հաշվառումը վարող լիազոր մարմնի հաշվառումից հանվել է) 2007 թվականի օգոստոսի 10-ին: Մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ոստիկանության պետական ավտոտեսչության գրանցման-քննական ստորաբաժանման կողմից ֆիզիկական անձին տրված համապատասխան խոտանման ակտի կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանված կարգով ներկայացված տեղեկությունների (որոնցում պարտադիր նշվում է տվյալ փոխադրամիջոցի վերջին տեխնիկական զննության տարեթիվը) հիման վրա ֆիզիկական անձին հաշվառող հարկային կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից կատարվում է 2001 թվականի և հետագա տարիների համար առկա գույքահարկի պարտավորությունների (2004 թվականի և հետագա տարիների համար հաշվարկված գույքահարկի և օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերի գումարների) վերահաշվարկ և գույքահարկի նշված պարտավորությունները համարվում են վերացած: Տվյալ դեպքում 2001-2003 թվականների համար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գույքահարկի կատարված պարտավորությունները շրջադարձման, իսկ գույքահարկի վճարված գումարները վերադարձման ենթակա չեն:

զ) ֆիզիկական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող, հին նմուշի պետական համարանիշերը նորերով չփոխանակված և չհաճագործող հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցները, դրանք հաշվառող (գրանցող) լիազոր մարմնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառումից ժամանակավորապես հանելու դեպքում այդ փոխադրամիջոցների համար ֆիզիկական անձանց գույքահարկի պարտավորությունները դադարում են փոխադրամիջոցի վերջին (նախորդ) տարեկան տեխնիկական զննության տարվան հաջորդող տարվա հունվարի 1-ից սկսած:

Սույն ենթակետում նշված դեպքերում գույքահարկի պարտավորությունների դադարեցման (գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձանց հաշվառող համապատասխան տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից գույքահարկի պարտավորությունների վերահաշվարկման) համար հիմք են հանդիսանում փոխադրամիջոցների հաշվառում (գրանցում) վարող լիազոր մարմնի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ներկայացրած տեղեկությունները կամ գույքահարկ վճարողին տրված՝ հաշվառումից ժամանակավորապես հանելը հիմնավորող փաստաթուղթը (որում պարտադիր նշվում է տվյալ փոխադրամիջոցի վերջին տարեկան տեխնիկական զննության տարեթիվը):

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառումից ժամանակավորապես հանված փոխադրամիջոցները ֆիզիկական անձի դիմումի համաձայն լիազոր մարմնում վերահաշվառվում են գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձին հաշվառող տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից տրված՝ տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկի պարտավորություններ չունենալու տեղեկանքի հիման վրա: Ֆիզիկական անձի դիմումի համաձայն՝ փոխադրամիջոցը լիազոր մարմնում վերահաշվառելու դեպքում այդ փոխադրամիջոցի համար դադարած գույքահարկի պարտավորությունները հակադարձվում են և ենթակա են կատարման օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

Օրինակ 14.3. Ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով պատկանող, 1978 թվականի արտադրության, մինչև 10 նստատեղ ունեցող (մարդատար) ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը վերջին անգամ տարեկան տեխնիկական զննություն է անցել 1991 թվականին: Անկախ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը չհաճագործելու հանգամանքից՝ ֆիզիկական անձն օրենքով սահմանված ժամկետներում ու կարգով կատարել է գույքահարկի գծով իր պարտավորությունները 1995-2000 թվականների համար, բայց 2001 թվականի և հետագա տարիների համար գույքահարկի գումարները չի վճարել, որի համար օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկվել են տույժեր:

Ֆիզիկական անձին պատկանող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը 2007 թվականի նոյեմբերի 15-ին այն հաշվառող (գրանցող) լիազոր մարմնում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառումից ժամանակավորապես հանվել է:

Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի հաշվառում (գրանցում) վարող լիազոր մարմնի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ներկայացրած տեղեկությունների կամ գույքահարկ վճարողին տրված՝ հաշվառումից ժամանակավորապես հանելը հիմնավորող փաստաթղթի (որում պարտադիր նշվում է տվյալ փոխադրամիջոցի վերջին տարեկան տեխնիկական զննության տարեթիվը) հիման վրա ֆիզիկական անձին հաշվառող տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից կատարվում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 1992 թվականի և հետագա տարիների համար գույքահարկի առկա պարտավորությունների (տվյալ դեպքում՝ 2001-2007 թվականների համար հաշվարկված գույքահարկի և օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերի գումարների) վերահաշվարկ և գույքահարկի առկա պարտավորությունները համարվում են վերացած: Տվյալ դեպքում 1995-2000 թվականների համար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գույքահարկի կատարված պարտավորությունները շրջադարձման, իսկ գույքահարկի վճարված գումարները վերադարձման ենթակա չեն:

2009 թվականի ընթացքում ֆիզիկական անձը դիմում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի հաշվառում (գրանցում) վարող լիազոր մարմնին՝ հաշվառումից ժամանակավորապես հանված փոխադրամիջոցը սահմանված կարգով վերահաշվառելու համար: Լիազոր մարմնում տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը ենթակա է վերահաշվառման գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձին հաշվառող տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից տրված՝ տվյալ փոխադրամիջոցի գծով գույքահարկի պարտավորություններ չունենալու տեղեկանքի հիման վրա: Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի համար դադարած գույքահարկի պարտավորությունները գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձին հաշվառող տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից հակադարձվում են և ենթակա են վերահաշվարկման: Տվյալ դեպքում ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2001-2007 թվականների համար գույքահարկի պարտավորությունները ենթակա են կատարման օրենքով սահմանված կարգով ու չափերով:^{*1)}

ԳԼՈՒԽ IV. ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՆՎԱՐԿՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՐԳԸ

11. Գույքահարկ վճարողները գույքահարկը հաշվարկում են ինքնուրույն՝ ելնելով գույքահարկով հարկման բազայից և օրենքով սահմանված գույքահարկի դրույքաչափերից, հաշվի առնելով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունները: Գույքահարկ վճարողը պարտավոր է գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին ներկայացնել հարկային արտոնությունների^{*1)} իր իրավունքը հաստատող սույն հրահանգում նշված համապատասխան փաստաթղթերը: Եթե գույքահարկով հարկվող օբյեկտի համար սույն հրահանգի 3-րդ գլխով սահմանված կարգով հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի պարտավորության փաստացի ամիսների թիվը պակաս է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի ամիսների թվից, ապա տվյալ հարկվող օբյեկտի մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունները հաշվի են առնվում գույքահարկի պարտավորության փաստացի ամիսների թվին համամասնորեն:

12. մինչև 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ը^{*2)} Կազմակերպությունների համար գույքահարկի հաշվետու ժամանակաշրջան է համարվում հաշվետու տարվա եռամսյակը: Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները սույն հրահանգի N 1-ից N 4 հավելվածներում բերված ձևերով գույքահարկի եռամսյակային հաշվարկները մինչև հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա 25-ը ներառյալ ներկայացնում են՝

ա) համայնքի՝ տարածքում գտնվող հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների համար՝ շինությունների գտնվելու վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին: Գույքահարկի հաշվարկները ներկայացվում են առանձնացված ըստ համայնքների՝ յուրաքանչյուր համայնքում գտնվող շինության համար ներկայացվում է առանձին հաշվարկ:

Օրինակ 15. Կազմակերպությունը Մարտունու շրջանի Թաղավարդ համայնքում գտնվող, սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող շինության գույքահարկի հաշվարկը պետք է ներկայացնի շինության գտնվելու վայրի համայնքի տարածքը սպասարկող Մարտունու շրջանի հարկային տեսչություն, իսկ Մարտակերտի շրջանի Առաջաձոր համայնքում գտնվող և սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող շինության գույքահարկի հաշվարկը՝ Մարտակերտի շրջանի հարկային տեսչություն: 2005 թվականի հունվարի 1-ից՝ երբ գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին կհանդիսանա Թաղավարդի համայնքը և Առաջաձորի համայնքը, կազմակերպությունը նշված շինությունների գույքահարկի հաշվարկները պետք է ներկայացնի Թաղավարդի համայնք և Առաջաձորի համայնք:

Օրինակ 16. Կազմակերպությունը Հադրութի հարկային տեսչության կողմից սպասարկվող Ազոխի և Այգեստանի համայնքներում գտնվող շինությունների գույքահարկի հաշվարկները (առանձին-առանձին) պետք է ներկայացնի Հադրութի հարկային տեսչություն: 2005 թվականի հունվարի 1-ից, երբ գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին կհանդիսանա Ազոխի և Այգեստանի համայնքները, կազմակերպությունը գույքահարկի հաշվարկները պետք է ներկայացնի համապատասխան համայնքներ,

բ) հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների համար՝ կազմակերպությունների հաշվառման վայրի տարածքը սպասարկող՝ գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին,

գ) համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների համար՝ կազմակերպության հաշվառման վայրի տարածքը սպասարկող հարկային մարմին:

Օրինակ 17. Կազմակերպությունը, որը հաշվառված է Ասկերանի հարկային տեսչությունում, Ասկերանի շրջանում սեփականության իրավունքով ունի հասարակական և արտադրական նշանակության շինություններ, որոնք չեն գտնվում որևէ համայնքի վարչական տարածքում: Այդ շինությունների համար կազմակերպությունը պետք է Ասկերանի հարկային տեսչություն ներկայացնի գույքահարկի մեկ միասնական հաշվարկ:

12.1. 2017 թվականի առաջին կիսամյակից սկսած կազմակերպությունների համար գույքահարկի հաշվետու ժամանակաշրջան է համարվում հաշվետու տարվա կիսամյակը: Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները սույն հրահանգի N 5 հավելվածում բերված ձևով գույքահարկի կիսամյակային հաշվարկը մինչև հաշվետու կիսամյակին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ «Հարկերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 15-րդ հոդվածի «գ» կետով սահմանված կարգով ներկայացնում են՝

1) հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների մասով՝ շինության գտնվելու վայրի համապատասխան հաշվառող մարմին.

2) հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների մասով՝ իրենց գտնվելու վայրի համապատասխան հաշվառող մարմին:²⁾

Օրինակ 17.1. Կազմակերպության պետական գրանցում ստանալու (գտնվելու) վայրն է Ստեփանակերտ քաղաքը, որտեղ նրան սեփականության իրավունքով պատկանում է հարկվող օբյեկտ համարվող մեկ շինություն: Կազմակերպությունը գործունեություն է իրականացնում (կազմակերպությանը պատկանող փոխադրամիջոցները հաշվառված են և շահագործվում են) Ասկերանի շրջանի Ակնաղբյուրի և Դահրավի համայնքներում: Միաժամանակ, կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով պատկանում են Մարտունու և Հադրութի շրջանների վարչական սահմաններում գտնվող մեկական շինություններ և մեկ շինություն Մարտակերտի շրջանի Վանքի համայնքում: Կազմակերպությունը գույքահարկի հաշվարկ պետք է ներկայացնի Ստեփանակերտի քաղաքային համայնք՝ համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող շինության և կազմակերպությանը պատկանող բոլոր փոխադրամիջոցների համար (անկախ շահագործման կամ հաշվառման հանգամանքից), Ակնաղբյուրի և Դահրավի, ինչպես նաև Վանքի համայնքներ՝ համապատասխանաբար այդ համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող շինությունների համար գույքահարկի առանձին հաշվարկներ:³⁾

13. Գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձինք գույքահարկը հաշվարկում են ինքնուրույն և սույն հրահանգի N3 և N4 հավելվածներում (2017 թվականի և դրան հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ սույն հրահանգի N 5 հավելվածում)²⁾ բերված ձևերով գույքահարկի տարեկան հաշվարկները կարող են մինչև հաշվետու տարվա հոկտեմբերի 1-ը ներառյալ ներկայացնել՝

ա) համայնքի տարածքում գտնվող հարկվող օբյեկտ համարվող շինության համար՝ շինության գտնվելու վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին: Գույքահարկի հաշվարկները ներկայացվում են առանձնացված ըստ համայնքների՝ յուրաքանչյուր համայնքում գտնվող շինության համար առանձին,

բ) ուժը կորցրած է ճանաչվել^{*3)}

գ) հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների համար՝ գույքահարկ վճարողի հաշվառման վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին: Գույքահարկ վճարողի հաշվառման վայրի բացակայության դեպքում հաշվարկները ներկայացվում են նրա հիմնական բնակության վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին: Եթե գույքահարկ վճարողի հաշվառման կամ հիմնական բնակության վայրը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս է, ապա հաշվարկները ներկայացվում են փոխադրամիջոցի գրանցման վայրի գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին:

14. Գույքահարկ վճարողներին ընդհանուր (համատեղ կամ բաժնային) սեփականության իրավունքով պատկանող՝ գույքահարկով հարկվող օբյեկտի համար գույքահարկը հաշվարկվում է հարկվող օբյեկտի ամբողջ արժեքից (կամ շարժիչի հզորությունից): Կազմակերպությունները մինչև 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ը հաշվետու եռամսյակների համար, իսկ ֆիզիկական անձինք մինչև 2016 թվականը հաշվետու տարիների համար համասեփականատերերի վերաբերյալ պահանջվող տվյալները արտացոլում են սույն հրահանգի N 1-ից N 4 հավելվածներում բերված ձևերով հաշվարկներում: Կազմակերպությունները 2017 թվականի առաջին կիսամյակից սկսած հաշվետու կիսամյակների համար, իսկ ֆիզիկական անձինք 2017 թվականի և դրան հաջորդող հաշվետու տարիների համար համասեփականատերերի վերաբերյալ պահանջվող տվյալներն արտացոլում են սույն հրահանգի N 5 հավելվածում բերված ձևով հաշվարկում: Սույն կետում նշված հաշվարկները ներկայացվում են^{**2)}

ա) ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում՝ յուրաքանչյուր համասեփականատիրոջ (գույքահարկ վճարողի) կողմից՝ իր բաժնի մասով կամ նրանցից մեկի կողմից,

բ) ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում մեկ համասեփականատիրոջ (գույքահարկ վճարողի) կողմից: Եթե ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում գույքահարկ վճարող համասեփականատերերից մեկը կազմակերպություն է, ապա հաշվարկը պարտադիր ներկայացվում է կազմակերպության կողմից:

Ընդհանուր (համատեղ կամ բաժնային) սեփականության դեպքում գույքահարկի հաշվարկներում արտացոլվում է գույքահարկով հարկման բազայի և գույքահարկի գումարի ամբողջական մեծությունը: Ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում գույքահարկի պարտավորությունների համար համասեփականատերերը կրում են համապարտ պատասխանատվություն, իսկ ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում յուրաքանչյուր համասեփականատիրոջ համար գույքահարկի գումարը որոշվում է նրա բաժնեմասին համապատասխան:

Օրինակ 18. Բնակելի շինության կադաստրային արժեքը 12.0 մլն դրամ է: Գույքահարկի տարեկան գումարը կազմում է 11100.0 դրամ: Շինությունն ընդհանուր բաժնային սեփականության իրավունքով պատկանում է Մարտիրոսյանին և Ղուկասյանին: Մարտիրոսյանի բաժնեմասը կազմում է 60%, իսկ Ղուկասյանինը՝ 40%: Բաժնեմասերին համապատասխան Մարտիրոսյանի գույքահարկի տարեկան գումարը կկազմի 6660.0 դրամ, իսկ Ղուկասյանինը՝ 4440.0 դրամ:

15. Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ներկայացրած գույքահարկի հաշվարկներում սխալներն ինքնուրույն հայտնաբերելու դեպքում գույքահարկ վճարողը կարող է գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին ներկայացնել սույն հրահանգի հավելվածներում բերված համապատասխան ձևերով գույքահարկի ճշտված հաշվարկներ, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով կատարվում է այդ ժամանակաշրջանների համար գույքահարկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ տույժերի) վերահաշվարկ:

Հաշվարկված հարկային պարտավորության գումարները չեն կարող նվազեցվել, եթե այդ գումարները վերաբերում են այն հաշվետու ժամանակաշրջանին, որից անցել է երեք տարի: Սույն պարբերությունում նշված ժամկետը լրանալուց հետո հարկային պարտավորության գումարները փոփոխող հաշվարկներ չեն կարող ներկայացվել:

Հարկային մարմինների կողմից գույքահարկ վճարողների մոտ իրականացվող ստուգումների ընթացքում ստուգվող ժամանակաշրջանին վերաբերող գույքահարկի հաշվարկների ճշտում չի իրականացվում (գույքահարկի ճշտված հաշվարկներ չեն ներկայացվում):

Գույքահարկի վճարման գծով խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում գույքահարկի գծով հարկային պարտավորություններ չեն կարող առաջանալ, եթե տվյալ խախտումը կատարելուց հետո անցել է տասը տարի:^{*2), *3)}

ԳԼՈՒԽ 15. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

16. Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները 2005 թվականի հունվարի 1-ից սկսած շինությունների գույքահարկը հաշվարկում են ելնելով «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով գնահատված արժեքներից՝ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված գույքահարկի դրույքաչափերով, հաշվի առնելով հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը և օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունները:

Կազմակերպությունները 2005 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2016 թվականի չորրորդ եռամսյակը ներառյալ^{*3)} շինությունների գույքահարկը հաշվարկում են հետևյալ կարգով.

ա) հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների գույքահարկը հաշվետու եռամսյակի համար հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$Հ_{վճ} = [(C_{արժ} \times \Gamma_{եռ}) / 3 \times U_p] - U_{եռ}$$

որտեղ՝

$H_{վճ}$ - հաշվետու եռամսյակում հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

$C_{արժ}$ - հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների կադաստրային արժեքն է,

$\Gamma_{եռ}$ - շինությունների գույքահարկի դրույքաչափը հաշվետու եռամսյակի համար, որն ավտոտնակների դեպքում հավասար է 0.05, իսկ հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների դեպքում՝ 0.075 տոկոսի,

U_p - հաշվետու եռամսյակում գույքահարկի հաշվարկման համար հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է,

$U_{եռ}$ - հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների եռամսյակային գումարն է,

բ) հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների գույքահարկը հաշվետու եռամսյակի համար հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\Delta_{\text{վճ}} = [(\text{Շարժ} \times \Gamma_{\text{տ}}) / 12 \times \text{Աթ}] - \text{Ա}_{\text{եր}}$$

որտեղ՝

$\Delta_{\text{վճ}}$ - հաշվետու եռամսյակում հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

Շարժ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների կադաստրային արժեքն է,

$\Gamma_{\text{տ}}$ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների գույքահարկի տարեկան դրույքաչափն է,

$\text{Ա}_{\text{թ}}$ - հաշվետու եռամսյակում գույքահարկի հաշվարկման համար այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է,

$\text{Ա}_{\text{եր}}$ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների եռամսյակային գումարն է:

Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները 2005 թվականի 1-ին եռամսյակից սկսած հաշվետու եռամսյակների համար շինությունների գույքահարկի հաշվարկները գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին են ներկայացնում սույն հրահանգի հավելված N 3-ում բերված ձևով:

16.1. Կազմակերպությունները 2017 թվականի առաջին կիսամյակից սկսած շինությունների գույքահարկը հաշվարկում են հետևյալ կարգով.

1) հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների գույքահարկը հաշվետու կիսամյակի համար հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\Delta_{\text{վճ}} = [(\text{Շարժ} \times \Gamma_{\text{կիս}}) / 6 \times \text{Աթ}] - \text{Ա}_{\text{կիս}}$$

որտեղ՝

$\Delta_{\text{վճ}}$ - հաշվետու կիսամսյակում հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

Շարժ - հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների կադաստրային արժեքն է,

$\Gamma_{\text{կիս}}$ - շինությունների գույքահարկի դրույքաչափը հաշվետու կիսամյակի համար, որն ավտոտնակների դեպքում հավասար է 0,1 տոկոսի, իսկ հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների դեպքում՝ 0,15 տոկոսի,

$\text{Ա}_{\text{թ}}$ - հաշվետու կիսամսյակում գույքահարկի հաշվարկման համար հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է,

$\text{Ա}_{\text{կիս}}$ - հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների կիսամսյակային գումարն է,

2) հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների գույքահարկը հաշվետու կիսամսյակի համար հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\Delta_{\text{վճ}} = [(\text{Շարժ} \times \Gamma_{\text{տ}}) / 12 \times \text{Աթ}] - \text{Ա}_{\text{կիս}}$$

որտեղ՝

$\Delta_{\text{վճ}}$ - հաշվետու կիսամսյակում հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

Շարժ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների կադաստրային արժեքն է,

$\Gamma_{\text{տ}}$ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների գույքահարկի տարեկան դրույքաչափն է,

$\text{Ա}_{\text{թ}}$ - հաշվետու կիսամսյակում գույքահարկի հաշվարկման համար այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է,

$\text{Ա}_{\text{կիս}}$ - հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների կիսամսյակային գումարն է:

Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները 2017 թվականի առաջին կիսամսյակից սկսած հաշվետու կիսամսյակների համար հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների գույքահարկի հաշվարկները ներառում են սույն հրահանգի N 5 հավելվածում բերված ձևով գույքահարկի հաշվարկում:³⁾

17. Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները շինությունների 2004 թվականի գույքահարկը հաշվարկում են հաշվեկշիռներում (հաշվետվություններում) արժեքային արտահայտությամբ հաշվառված շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքներից՝ 0.6 տոկոս տարեկան դրույքաչափով՝ հաշվի

առնելով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունները: Եթե շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքը պակաս է տվյալ շինության սկզբնական (ծեռքբերման) արժեքի քսան տոկոսից, ապա գույքահարկով հարկման բազա է համարվում շինության սկզբնական (ծեռքբերման) արժեքի քսան տոկոսը:

Օրինակ 19. Կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով պատկանում է շինություն, որի սկզբնական (ծեռքբերման) արժեքը կազմում է 15000.0 հազ. դրամ, իսկ մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքը՝ 2500.0 հազ. դրամ: Տվյալ դեպքում շինության համար գույքահարկով հարկման բազա կհանդիսանա 3000.0 հազ.դրամը (15000.0 հազ.դրամ x 20%):

Կազմակերպությունները 2004 թվականի գույքահարկը հաշվարկում են հետևյալ կարգով՝

ա) հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների համար հաշվետու եռամսյակի գույքահարկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\angle_{վճ} = [(C_{միջ} \times \Gamma_{եր}) - U_{եր}]$$

որտեղ՝

$\angle_{վճ}$ - հաշվետու եռամսյակում հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

$C_{միջ}$ - հաշվետու եռամսյակում հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունն է, որը որոշվում է հաշվետու եռամսյակի առաջին ամսվա և այդ եռամսյակին հաջորդող ամսվա առաջին օրերի դրությամբ շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների հանրագումարի կեսի և այդ եռամսյակի մնացած երկու ամիսների առաջին օրերի դրությամբ մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների գումարը բաժանելով 3-ի,

$\Gamma_{եր}$ - շինությունների գույքահարկի դրույթաչափը եռամսյակի համար, որը հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների դեպքում հավասար է 0.15, իսկ ավտոտնակների դեպքում՝ 0.05 տոկոսի,

$U_{եր}$ - հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների մասով օրենքով սահմանված արտոնությունների եռամսյակային գումարն է:

Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները 2004 թվականի հաշվետու եռամսյակների համար հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների գույքահարկի հաշվարկները հարկային մարմին են ներկայացնում սույն հրահանգի հավելված N 1-ում բերված ձևով:

Օրինակ 20. Ստեփանակերտի հարկային տեսչության կողմից սպասարկվող տարածքում կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով պատկանում են երկու արտադրական նշանակության շինություններ, որոնց մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների հանրագումարը 2004 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 11100.0 հազ. դրամ (8300.0+2800.0), իսկ սկզբնական արժեքների հանրագումարը կազմում է 27000.0 հազ.դրամ (12000.0+15000.0): 2004 թվականի առաջին եռամսյակի գույքահարկի հաշվարկման համար հունվարի 1-ի դրությամբ շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների հանրագումարը կկազմի 11300.0 հազ.դրամ (երկրորդ շինության համար գույքահարկով հարկման նպատակով հիմք է ընդունվում ոչ թե 2800.0 հազ.դրամը, այլ 3000.0 հազ.դրամը (15000.0x20%)), փետրվարի 1-ի դրությամբ՝ 11265.0 հազ.դրամ, մարտի 1-ի դրությամբ՝ 11900.0 հազ.դրամ, իսկ ապրիլի 1-ի դրությամբ՝ 11863.0 հազ.դրամ (շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների փոփոխությունները կապված են կազմակերպության կողմից շինությունների մշակվածության հաշվարկման, ինչպես նաև կապիտալ բնույթի ծախսերը շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքին ավելացնելու հետ): Օրենքով գույքահարկի որևէ արտոնություն սահմանված չէ՝ $U_{եր} = 0$: 2004 թվականի առաջին եռամսյակի համար շինությունների համար մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունը կկազմի $C_{միջ} = [(11300.0 + 11863.0) : 2 + 11265.0 + 11900.0] : 3 = 11582.2$ հազ.դրամ: Արտադրական նշանակության շինությունների համար 2004 թվականի առաջին եռամսյակի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը կկազմի $\angle_{վճ} = 11582.0 \times 0.15\% = 17.4$ հազ. դրամ:

բ) հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինության 2004 թվականի համար հաշվետու եռամսյակի գույքահարկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\angle_{վճ} = (C_{միջ} \times \Gamma_{եր}) - U_{եր}$$

որտեղ՝

$\angle_{վճ}$ - հաշվետու եռամսյակում հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինության համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարն է,

$C_{միջ}$ - հաշվետու եռամսյակում հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունն է, որը որոշվում է հաշվետու եռամսյակի առաջին ամսվա և այդ եռամսյակին հաջորդող ամսվա առաջին օրերի դրությամբ շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային)

արժեքների հանրագումարի կեսի և այդ եռամսյակի մնացած երկու ամիսների առաջին օրերի դրությամբ մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների գումարը բաժանելով 3-ի,

Ղ_տ - այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների համար «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված տարեկան դրույքաչափն է,

Ա_տ - հարկվող օբյեկտի համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինության օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների եռամսյակային գումարն է:

«Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 7-րդ և 8-րդ կետերով սահմանված հարկվող օբյեկտ համարվող սույն ենթակետում նշված շինությունների գույքահարկը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր շինության համար առանձին: Գույքահարկ վճարող կազմակերպությունները 2004 թվականի հաշվետու եռամսյակի համար հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինության գույքահարկի հաշվարկը հարկային մարմին են ներկայացնում սույն հրահանգի հավելված N2-ում բերված ձևով:

Օրինակ 21. Կազմակերպությանը սեփականության իրավունքով պատկանում է բնակելի շինություն, որի սկզբնական (ծեռքբերման) արժեքը կազմում է 50000.0 հազ.դրամ, իսկ մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքները 2004 թվականի երկրորդ եռամսյակում համապատասխանաբար կազմել են ապրիլի 1-ի դրությամբ՝ 10100.0 հազ.դրամ, մայիսի 1-ի դրությամբ՝ 9900.0 հազ.դրամ, հունիսի 1-ի դրությամբ՝ 9800.0 հազ.դրամ և հուլիսի 1-ի դրությամբ՝ 9700.0 հազ.դրամ: Կազմակերպության բնակելի շինության 2004 թվականի երկրորդ եռամսյակի գույքահարկի հաշվարկման համար մայիսի 1-ից սկսած մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների փոխարեն հիմք է ընդունում 10000.0 հազ.դրամը (50000.0 հազ.դրամ x 20%) Բնակելի շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունը կկազմի՝ $C_{\text{միջ}} = [(10100.0 + 10000.0) : 2 + 10000.0 + 10000.0] : 3 = 10017.0$ հազ.դրամ: Օրենքով գույքահարկի որևէ արտոնություն սահմանված չէ՝ $Ա_{\text{տ}} = 0$: Բնակելի նշանակության շինությունների համար 2004 թվականի երկրորդ եռամսյակի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը կկազմի՝ $Հ_{\text{վճ}} = [7.1 + [(10017.0 - 10000.0) \times 0.2\%]] \times 4 = 1.784$ հազ.դրամ:

18. Գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձանց շինությունների գույքահարկը 2005 թվականի հունվարի 1-ից սկսած, հաշվարկվում է «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով գնահատված արժեքներից՝ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված գույքահարկի տարեկան դրույքաչափերով, հաշվի առնելով հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը և օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունները:

19. Գույքահարկ վճարող ֆիզիկական անձանց շինությունների գույքահարկը 2004 թվականի համար հաշվարկվում է հետևյալ կարգով՝

ա) հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների գույքահարկի տարեկան գումարը մետաղական շինությունների համար կազմում է երեք հազար դրամ, իսկ այլ հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների համար՝ տասը հազար դրամ,

բ) նոր կառուցված բնակելի շինությունների, բազմաբնակարան բնակելի շենքերի ոչ բնակելի տարածքների, ինչպես նաև սույն հրահանգի 2-րդ կետում նշված շինություններից բացառապես բնակելի շինությունների գույքահարկի հաշվարկման համար հիմք են ընդունվում 2004 թվականի հունվարի 1-ից «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով գնահատված կադաստրային արժեքները: Հարկվող օբյեկտ համարվող մնացած շինությունների համար հիմք են ընդունվում մինչև «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքն ուժի մեջ մտնելը շինությունների համար գործող գնահատման կարգով գնահատված կադաստրային արժեքները: Սույն ենթակետում նշված շինությունների գույքահարկը հաշվարկվում է «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերով սահմանված դրույքաչափերով:

Օրինակ 22. Ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով պատկանող բնակելի տան հարկման բազան մինչև «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքն ուժի մեջ մտնելը շինությունների համար գործող գնահատման կարգին համապատասխան կազմել է 42.0 մլն.դրամ: 2004 թվականի սեպտեմբերի 20-ին բնակելի տան մի մասն անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմնի կողմից գրանցվում է որպես հասարակական նշանակության շինություն: 2004 թվականի սեպտեմբերի 20-ի դրությամբ «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող հավելվածով սահմանված կարգով կատարված գնահատության համաձայն՝ շինության բնակելի մասի կադաստրային արժեքը կազմում է 12.0 մլն դրամ, իսկ հասարակական մասի կադաստրային արժեքը՝ 38.0 մլն դրամ: Ֆիզիկական անձի շինության 2004 թվականի գույքահարկը հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

-բնակելի շինության մասով 2004 թվականի առաջինն ինն ամիսների համար՝ 96825.0 դրամ (127.1 հազ.դրամ + (42.0 մլն դրամ - 40 մլն դրամ) x 1.0%) x 9/12 = 96825.0 դրամ),

-բնակելի շինության մասով 2004 թվականի վերջին երեք ամիսների համար՝ 2775.0 դրամ (7.1 հազ.դրամ + (12 մլն դրամ - 10 մլն դրամ) x 3/12 = 2775.0 դրամ),

-հասարակական նշանակության շինության մասով 2004 թվականի վերջին երեք ամիսների համար՝ 2500.0 դրամ (10000.0 x 3/12) = 2500.0 դրամ),
 ֆիզիկական անձի շինության 2004 թվականի գույքահարկը կկազմի 102100.0 դրամ (96825.0 + 2775.0 + 2500.0):

ՉԻՒՄ VI. ՓՈՒՆԱԴՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

20. Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցների համար գույքահարկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$Q_q = [(C_h \times \Gamma_s) + (C_h - 150) \times 1000] \times U_q / 12 \times U_p - U$$

որտեղ՝

Q_q - գույքահարկի գումարն է,

C_h - ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը (ծիաուժ): Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը կիրվատտերով արտահայտված լինելու դեպքում C_h - ն ծիաուժերով ստանալու համար կիրվատտերով արտահայտված հզորության նկատմամբ կիրառվում է 1.36 գործակից,

Γ_s - ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գույքահարկի հաշվարկման համար օրենքով սահմանված տարեկան դրույքաչափն է,

$(C_h - 150) \times 1000$ - բանաձևում հաշվի է առնվում միայն մինչև 10 նստատեղ ունեցող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցների գույքահարկը հաշվարկելիս և միայն այն դեպքերում, երբ տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը քաշող շարժիչի հզորությունը 151 և ավել ծիաուժ է,

U_q - ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի վաղեմության ժամկետի գործակիցն է, որը հավասար է.

1-3-րդ տարիների համար՝ 1

4-րդ տարվա համար՝ 0.9

5-րդ տարվա համար՝ 0.8

6-րդ տարվա համար՝ 0.7

7-րդ տարվա համար՝ 0.6

8-րդ տարվանից սկսած մինչև տվյալ փոխադրամիջոցի՝

գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվելու ավարտը ներառող

ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա համար - 0.5,

U_p - հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է,

U - հարկվող օբյեկտ համարվող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարն է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Օրինակ 23. Մինչև 10 նստատեղ ունեցող (մարդատար) ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը թողարկվել է 1996 թվականի դեկտեմբեր ամսին: Ըստ վաղեմության ժամկետի՝ տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գույքահարկը կհաշվարկվի հետևյալ կարգով.

1996, 1997 և 1998 թվականներին (անկախ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի թողարկման ամսաթվից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի գումարը կհաշվարկվի 100 տոկոսով,

1999-2003 թվականներին յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկի գումարը կկալկուլացվի ամբողջական հարկի գումարի 10 տոկոսի չափով, այսպես՝

-1999 թվականի համար հարկի գումարը կկազմի ամբողջական հարկի գումարի 90 տոկոսը,

-2000 թվականի համար՝ ամբողջական հարկի գումարի 80 տոկոսը,

-2001 թվականի համար՝ ամբողջական հարկի գումարի 70 տոկոսը,

-2002 թվականի համար՝ ամբողջական հարկի գումարի 60 տոկոսը,

-2003 թվականի համար՝ ամբողջական հարկի գումարի 50 տոկոսը,

-2004 թվականից սկսած մինչև տվյալ մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի՝ գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվելու ավարտը ներառող ամբողջ ժամանակահատվածի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի տարեկան գումարը կհաշվարկվի ամբողջական հարկի գումարի 50 տոկոսի չափով:

Օրինակ 24. Ֆիզիկական անձին սեփականության իրավունքով պատկանող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը (BMW-525 մակնիշի ավտոմեքենան) թողարկվել է 1999 թվականին, ունի 5 նստատեղ, իսկ քաշող շարժիչի հզորությունը 132 կիրվատտ է: 2004 թվականին գույքահարկի հաշվարկման համար տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը՝ $U_p = 12$: Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի մասով օրենքով գույքահարկի արտոնություններ սահմանված չեն՝ $U = 0$: Տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի 2004 թվականի գույքահարկը կհաշվարկվի հետևյալ կերպ՝

$$C_h = 132 \times 1.36 = 179.52 \text{ ձիաուժ,}$$

$$Q_q = [(179.52 \times 300.0 \text{ դրամ}) + (179.52 - 150) \times 1000.0 \text{ դրամ}] \times 0.7/12 \times 12 = 58363.2 \text{ դրամ:}$$

Իսկ եթե մեքենայի քաշող շարժիչի հզորությունը լիներ 110 կիլովատտ, ապա՝

$$C_h = 110 \times 1.36 = 149.6 \text{ ձիաուժ,}$$

$$Q_q = [(149.6 \times 300.0 \text{ դրամ}) \times 0.7/12 \times 12 = 31416.0 \text{ դրամ:}$$

Օրինակ 25. Կազմակերպությունը 2004 թվականի հունիսի 15-ին ձեռք է բերվել 1999 թվականի արտադրության, մինչև 10 նստատեղ ունեցող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոց, որի քաշող շարժիչի հզորությունը 180 ձիաուժ է: Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի մասով օրենքով գույքահարկի արտոնություններ սահմանված չեն՝ $U = 0$: Տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2004 թվականի երրորդ եռամսյակի գույքահարկը կհաշվարկվի հետևյալ կերպ՝

$$Q_q = [(180 \times 300.0 \text{ դրամ}) + (180 - 150) \times 1000.0 \text{ դրամ}] \times 0.7/12 \times 3 = 14700.0 \text{ դրամ:}$$

Եթե կազմակերպությունը 2004 թվականի հոկտեմբերի 20-ին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով օտարի ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը, ապա տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի 2004 թվականի չորրորդ եռամսյակի գույքահարկը կհաշվարկվի հետևյալ կերպ՝

$$Q_q = [(180 \times 300.0 \text{ դրամ}) + (180 - 150) \times 1000.0 \text{ դրամ}] \times 0.7/12 \times 2 = 9800.0 \text{ դրամ:}$$

21. Մոտոցիկլետների, ձյունագնացների, մոտոամենագնացների (քվադրոցիկլերի)³⁾ և ջրային փոխադրամիջոցների համար գույքահարկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$Q_q = (C_h \times \Gamma_S) / 12 \times U_p - U$$

որտեղ՝

Q_q - գույքահարկի գումարն է,

C_h - մոտոցիկլետի կամ ձյունագնացի կամ մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի)³⁾ կամ ջրային փոխադրամիջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը (ձիաուժ): Մոտոցիկլետի կամ ձյունագնացի կամ մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի)³⁾ կամ ջրային փոխադրամիջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը կիլովատտերով արտահայտված լինելու դեպքում C_h - ն ձիաուժերով ստանալու համար կիլովատտերով արտահայտված հզորության նկատմամբ կիրառվում է 1.36 գործակից,

Γ_S - մոտոցիկլետի կամ ձյունագնացի կամ մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի)³⁾ կամ ջրային փոխադրամիջոցի գույքահարկի հաշվարկման համար օրենքով սահմանված տարեկան դրույքաչափն է,

U_p - հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար մոտոցիկլետի կամ ձյունագնացի կամ մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի)³⁾ կամ ջրային փոխադրամիջոցի հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվն է:

U - հարկվող օբյեկտ համարվող մոտոցիկլետի կամ ձյունագնացի կամ մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի)³⁾ կամ ջրային փոխադրամիջոցի մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարն է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Օրինակ 26. Ֆիզիկական անձը 2004 թվականի հուլիսին սեփականության իրավունքով ձեռք է բերել ջրային փոխադրամիջոց, որի քաշող շարժիչի հզորությունը 120 ձիաուժ է: Գույքահարկի հաշվարկման համար տարեկան դրույքաչափը յուրաքանչյուր ձիաուժի համար սահմանված է 150.0 դրամ: Ջրային փոխադրամիջոցի մասով օրենքով գույքահարկի արտոնություններ սահմանված չեն՝ $U_{տն} = 0$: 2004 թվականի օգոստոս-դեկտեմբեր ամիսների համար տվյալ ջրային փոխադրամիջոցի գույքահարկի գումարը կկազմի՝ 7500.0 դրամ $(120 \times 150.0 \text{ դրամ}) / 12 \times 5$:

Գույքահարկ վճարողները հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների համար գույքահարկի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվարկը գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին են ներկայացնում սույն հրահանգի հավելված N4-ում բերված ձևով:

ԳՆՈՒՄ VII. ԳՈՒՅՔԱԿԱՐԿԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

22. Մինչև 2016 թվականի չորրորդ եռամսյակը ներառյալ գույքահարկի հաշվարկման գումարները կազմակերպությունները սույն հրահանգի 23-րդ կետում սահմանված կարգով համապատասխան բյուջե են վճարում յուրաքանչյուր եռամսյակ՝ մինչև տվյալ եռամսյակին հաջորդող երկրորդ ամսվա 1-ը ներառյալ (2016 թվականի չորրորդ եռամսյակի գույքահարկի վճարման ժամկետն այդ եռամսյակին հաջորդող երկրորդ ամսվա 1-ն է (ներառյալ)): 2017 թվականի առաջին կիսամյակից սկսած գույքահարկի հաշվարկված գումարները կազմակերպությունները սույն հրահանգի 23-րդ կետով սահմանված կարգով համապատասխան բյուջե են վճարում յուրաքանչյուր կիսամյակ՝ մինչև տվյալ կիսամյակին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ:³⁾

Ֆիզիկական անձինք գույքահարկի տարեկան գումարը սույն հրահանգի 24-րդ կետով սահմանված կարգով համապատասխան բյուջե են վճարում մինչև հաշվետու տարվա դեկտեմբերի 1-ը ներառյալ, բացառությամբ սույն հրահանգի 26-րդ կետով սահմանված դեպքի:

23. Կազմակերպությունները հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների և փոխադրամիջոցների համար հաշվարկված գույքահարկի (այդ թվում՝ սույն հրահանգի 10-րդ կետի «բ» ենթակետին համապատասխան գույքահարկի չմարված հարկային պարտավորությունների)³⁾ գումարները վճարում են՝

ա) համայնքի վարչական տարածքում գտնվող շինությունների համար՝ շինության գտնվելու վայրի համայնքի բյուջե, իսկ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության համայնքների վարչական տարածքներից դուրս գտնվող շինությունների համար՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական բյուջե,

բ) հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների համար՝ գույքահարկ վճարող կազմակերպության գտնվելու (հաշվառման) վայրի համայնքի բյուջե:

Օրինակ 27. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է Ասկերան քաղաքի Սախարովի փողոցի 3 շենքը, սակայն կազմակերպությունը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքի տարածքում գտնվող Ստեփանակերտ քաղաքի հարկային տեսչությունում: Տվյալ դեպքում կազմակերպությունը փոխադրամիջոցների գույքահարկի եռամսյակային հաշվարկները ներկայացնում է Ասկերան քաղաքի տարածքը սպասարկող հարկային տեսչություն և գույքահարկի հաշվարկված գումարները վճարում է Ասկերանի շրջանի բյուջե:

24. Ֆիզիկական անձինք հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների և փոխադրամիջոցների համար գույքահարկը (այդ թվում՝ սույն հրահանգի 10-րդ կետի «բ» ենթակետին համապատասխան գույքահարկի չմարված հարկային պարտավորությունները)³⁾ վճարում են՝

ա) համայնքի վարչական տարածքում գտնվող շինությունների համար՝ շինության գտնվելու վայրի համայնքի բյուջե, իսկ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության համայնքների վարչական տարածքներից դուրս գտնվող շինությունների համար՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական բյուջե,

բ) հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցների համար՝ ֆիզիկական անձի հաշվառման (գրանցման) համայնքի բյուջե: Նշված հաշվառման (գրանցման) բացակայության դեպքում ֆիզիկական անձը գույքահարկի գումարը վճարում է իր հիմնական բնակության վայրի համայնքի բյուջե: Եթե ֆիզիկական անձը հաշվառված (գրանցված) չէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում և հիմնական բնակության վայրը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս է, ապա գույքահարկի գումարը վճարվում է փոխադրամիջոցի հիմնական գտնվելու վայրի համայնքի բյուջե:

Օրինակ 28. Քաղաքացի Գրիգորյանը հաշվառված (գրանցված) է Շուշիի համայնքում: Անկախ այն հանգամանքից, թե Գրիգորյանի գրանցման կոնկրետ հասցեն որ հարկային տեսչության կողմից է սպասարկվում՝ Գրիգորյանը հարկվող օբյեկտ համարվող փոխադրամիջոցի համար գույքահարկի գումարը վճարում է Շուշիի համայնքի բյուջե:

Օրինակ 29. Վրաստանի քաղաքացի Պողոսյանը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում հաշվառված (գրանցված) չէ, բայց հիմնական բնակվում է Մարտունու համայնքում: Տվյալ դեպքում փոխադրամիջոցի սեփականատեր համարվող Պողոսյանը գույքահարկի հաշվարկված տարեկան գումարը վճարում է իր հիմնական բնակության վայրի՝ Մարտունու համայնքի բյուջե:

Օրինակ 30. Ֆիզիկական անձը գրանցված չէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում և հիմնական բնակության վայրը հանրապետությունից դուրս է (քաղաք Մոսկվա), իսկ սեփականության իրավունքով նրան պատկանող ավտոմեքենան (ՎԱԶ 2121) գրանցված է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում (Ստեփանակերտի համայնք): Տվյալ դեպքում ֆիզիկական անձի փոխադրամիջոցի գույքահարկի հաշվարկված տարեկան գումարը վճարում է փոխադրամիջոցի գրանցման վայրի՝ Ստեփանակերտի համայնքի բյուջե:

25. Եթե գույքահարկով հարկվող օբյեկտի նկատմամբ ֆիզիկական անձի սեփականության իրավունքը ծագում է գույքահարկի վճարման ժամկետին (դեկտեմբերի 1-ին) անմիջապես նախորդող (նոյեմբեր) ամսվա ընթացքում, ապա գույքահարկի գծով տվյալ տարվա հարկային պարտավորությունն ավելանում է ֆիզիկական անձի հաջորդ տարվա հարկային պարտավորությանը, որի վճարման ժամկետ է հանդիսանում հաջորդ տարվա գույքահարկի վճարման ժամկետը: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ նոր սեփականատեր համարվող ֆիզիկական անձին են անցնում գույքահարկով հարկվող օբյեկտի համար գույքահարկի գծով չմարված հարկային պարտավորությունները: Այս դեպքում նոր սեփականատեր համարվող ֆիզիկական անձը սեփականության իրավունքի ձեռքբերման պահի դրությամբ տվյալ հարկվող օբյեկտի գույքահարկի գծով իրեն անցած հարկային պարտավորությունները կատարում է մինչև տվյալ տարվա գույքահարկի վճարման ժամկետը:

Օրինակ 31. Քաղաքացի Պողոսյանը սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը 2004 թվականի նոյեմբերի 20-ին օտարում է քաղաքացի Վարդույանին: Պողոսյանի համար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գծով 2004 թվականի գույքահարկը մինչև 2004 թվականի դեկտեմբերի 1-ը, ենթադրենք կազմում է 5500.0 դրամ և վճարված չէ: Վարդույանը ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գծով գույքահարկ վճարող է հանդիսանում սեփականության իրավունքի ծագման ամսվան հաջորդող ամսից՝ դեկտեմբեր 1-ից, իսկ տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի գույքահարկը 2004 թվականի դեկտեմբեր ամսվա համար, ենթադրենք կազմում է 500.0 դրամ: Քանի որ Պողոսյանը տվյալ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի մասով ունի չմարված հարկային պարտավորություն, ապա Վարդույանի համար 2004 թվականի գույքահարկի գծով պարտավորությունը կկազմի 5500.0 դրամ՝ 2004 թվականի դեկտեմբերի 1-ի վճարման ժամկետով, իսկ 2004 թվականի դեկտեմբեր ամսվա գույքահարկի գումարը (500.0 դրամ) կավելանա 2005 թվականի գույքահարկի գծով հաշվարկվելիք պարտավորությանը, որի վճարման ժամկետ է հանդիսանում 2005 թվականի դեկտեմբերի 1-ը:

26. Ֆիզիկական անձինք, տարեկան տեխնիկական զննության ենթակա փոխադրամիջոցների համար գույքահարկի գծով հարկային պարտավորություններն ամբողջությամբ կատարում են մինչև

փոխադրամիջոցների տվյալ տարվա տեխնիկական գննության ներկայացնելը: Փոխադրամիջոցների գծով հարկային պարտավորություններ չունենալու վերաբերյալ փոխադրամիջոցների տեխնիկական գննություն իրականացնող մարմիններ ներկայացվող տեղեկանքը տրամադրվում է գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմնի՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով գույքահարկի հաշվարկման հայտ ներկայացրած և ֆիզիկական անձանց փոխադրամիջոցների գույքահարկի հաշվարկներն իրականացնող տեղական ինքնակառավարման մարմնի կամ համապատասխան հարկային տեսչության կողմից:

ԳԼՈՒԽ VIII. ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

27. Գույքահարկից ազատվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան գծային ինժեներատրասպորտային շինությունները (եթե դրանցից օգտվելու համար վճար չի գանձվում): Գծային ինժեներատրասպորտային շինություններ են համարվում ավտոմոբիլային ճանապարհները, երկաթուղիները, կամուրջները և խողովակները, ավտոմոբիլային և երակաթուղային թունելները, հիդրոտեխնիկական թունելները, արդյունաբերական տրանսպորտը (մոնոռելս, կոնվեյերային տրանսպորտ, խողովակաշարային-կոնտեյներային), ճուղանուղիները, վերելակները, քաղաքային էլեկտրատրանսպորտային ուղիները (տրամվայ, տրոլեյբուս), գազամատակարարման, նավթամատակարարման, ջրամատակարարման, ջերմամատակարարման ցանցերը, կոյուղու կոլեկտորները, մելիորատիվ ցանցերը, մայրուղային խողովակաշարերը, որոնք ամրագրվում են նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերում:

28. Գույքահարկից ազատվում են ջրամբարները: Ջրամբարներ են համարվում գրունտային ջրամբարները, բետոնե և երկաթբետոնե ջրամբարները, ջրավազանները, ջրառման շինությունները և պարզարանները, ռեզերվուարները:

29. Գույքահարկից ազատվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պետական սեփականություն համարվող պատմամշակութային նշանակության հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունները, որոնց ցանկը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

29.1. 2007 թվականի հուլիսի 1-ից գույքահարկից ազատվում են կրոնական կազմակերպություններին սեփականության իրավունքով պատկանող, մինչև 1991 թվականը կառուցված, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ շենքերի և շինությունների ըստ նպատակային նշանակության դասակարգմամբ սահմանված հասարակական նշանակության շենքերի և շինությունների գործառնական նշանակությանը համապատասխան՝ կրոնական, պաշտամունքային շենքերն ու շինությունները: Գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինությունների դասակարգումն ըստ գործառնական նշանակության Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան որոշվում է անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի կողմից և արտացոլվում է անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականում:

Կրոնական կազմակերպություններն ազատվում են նաև իրենց սեփականության իրավունքով պատկանող՝ սույն կետում նշված շենքերի և շինությունների համար 2007 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվարկված գույքահարկի, ինչպես նաև գույքահարկի գումարներն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում չվճարելու համար հաշվարկված՝ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված տույժերի և տուգանքների գումարների վճարումից:^{*)}

30. Գույքահարկից ազատվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պաշտպանության մարտական գործողությունների ընթացքում զոհված (մահացած), ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած և օրենքով սահմանված կարգով անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչված անձանց (կամ նրանց ընտանիքի անդամներին) պատկանող հարկվող օբյեկտ համարվող գույքը՝ մինչև այդ անձանց գավակներից մեկի 18 տարին լրանալը:

Սույն կետի առաջին պարբերությունում նշված անձանց (կամ նրանց ընտանիքի անդամներին) պատկանող հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի համար գույքահարկի արտոնության կիրառման (տրամադրման) նպատակով՝

ա. եթե անձն ամուսնացած է եղել և ունեցել է իր (կամ ամուսնու) անվամբ սեփականության իրավունքով հաշվառված հարկվող օբյեկտ համարվող գույք (շինություն , փոխադրամիջոց), սակայն երեխաներ չի ունեցել, ապա ամուսինը այդ անձի կամ իր անվամբ հաշվառված հարկվող օբյեկտի գծով արտոնություն ստանալու համար գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին պետք է ներկայացնի ամուսնության վկայականի պատճենը և տեղեկանք ընտանիքի կազմի մասին,

բ. եթե անձը ամուսնացած է եղել, չի ունեցել իր (կամ ամուսնու) անվամբ սեփականության իրավունքով հաշվառված հարկվող օբյեկտ համարվող գույք, չի ունեցել երեխաներ (կամ ամուսնացած չի եղել), բայց ծնողները ունեն սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող գույք, ապա ծնողները գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին են ներկայացնում անձի հետ իրենց ազգակցական կապի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկանք,

գ. եթե անձը ամուսնացած է եղել, չի ունեցել երեխաներ, սակայն իր (կամ ամուսնու) , ինչպես նաև ծնողների անվամբ սեփականության իրավունքով հաշվառված է հարկվող օբյեկտ համարվող գույք, ապա

ամուսինը և ծնողները գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին են ներկայացնում սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում նշված փաստաթղթերը,

դ. եթե անձն ամուսնացած է եղել և ունի երեխա (երեխաներ), ապա սույն կետով սահմանված արտոնությունը գործում է մինչև անձի զավակներից մեկի 18 տարին լրանալը: Այս դեպքում արտոնության կիրառման (տրամադրման) նպատակով գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին են ներկայացվում անձի և նրա ծնողների ընտանիքի կազմի մասին տեղեկանք (անձի նկատմամբ ազգակցական կապի նշումով), ինչպես նաև երեխաներից ավագի ծննդյան վկայականի պատճենը,

ե. սույն կետի «ա» -ից «դ» ենթակետերում նշված փաստաթղթերի հետ միասին գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին պարտադիր ներկայացվում է նաև անձի՝ ԼՂՀ պաշտպանության մարտական գործողությունների ընթացքում զոհված (մահացած), ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած և օրենքով սահմանված կարգով անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչված համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը, որն այդ անձանց ընտանիքի անդամներին տրամադրում են պետական կառավարման համապատասխան մարմինները ԼՂՀ պաշտպանության նախարարությունը, ԼՂՀ ԿԱ ԼՂՀ ոստիկանությունը, ԼՂՀ ԿԱ ազգային անվտանգության ծառայությունն ու ԼՂՀ ԿԱ արտակարգ իրավիճակների վարչությունը:

Անձի ամուսնու համար սույն կետում նշված արտոնությունը սահմանված կարգով դադարում է նրա ամուսնանալու դեպքում:

31. Ծառայության ընթացքում գույքահարկից ազատվում են ԼՂՀ զինված ուժերի և այլ զորքերի, ինչպես նաև ԼՂՀ միջազգային պայմանագրերով դաշնակից երկրների զինված ուժերում պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայության մեջ գտնող անձինք՝ զինված ուժեր և այլ զորքեր զորակոչված շարքային ու սպայական կազմերի զինծառայողները, ռազմաուսումնական հաստատություններում սովորող կուրսանտները, ինչպես նաև այդ հաստատությունները ավարտած և հետուսումնական պայմանագրային ծառայություն անցնող զինծառայողները՝

ա. սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի մասով,

բ. ընդհանուր բաժնային սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի դեպքում՝ հարկվող օբյեկտի իրենց բաժնի մասով,

գ. ընդհանուր համատեղ սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի մասով, եթե մյուս համասեփականատերերն անչափահաս կամ անաշխատունակ անձինք են:

Սույն կետում նշված արտոնության կիրառման (տրամադրման) համար հիմք է հանդիսանում պետական կառավարման համապատասխան մարմնի (ԼՂՀ պաշտպանության նախարարության կադրերի վարչության, ԼՂՀ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի աշխատակազմի գրասենյակի, զինկոմիսարյատների) կողմից տրված տեղեկանքը, ուր պարտադիր նշվում է ծառայության տեսակը (պարտադիր ժամկետային), ինչպես նաև ծառայության ժամկետը (սկիզբը և ավարտը), որը շարքային կազմի համար 24 ամիս է, առաջին խմբի պահեստազորի սպաների համար 2-ից 3 տարի, ռազմաուսումնական հաստատություններն ավարտված սպաների համար՝ 20 տարի (ներառյալ՝ ուսման ժամկետը), իսկ ռազմաուսումնական հաստատություններն ավարտած և հետուսումնական պայմանագրային ծառայություն անցնող զինծառայողների համար՝ նաև ռազմաուսումնական հաստատությունից ստացած դիպլոմի պատճենը:

Պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայության մեջ գտնվող անձանց գույքահարկի արտոնության կիրառման (տրամադրման) համար գույքի գտնվելու վայրը սպասարկող (փոխադրամիջոցների դեպքում՝ գույքահարկի հաշվարկների ներկայացման համար սահմանված) գույքահարկ վճարողներին հաշվառող մարմին է ներկայացվում պարտադիր ժամկետային ծառայության մեջ գտնվելու մասին տեղեկանքը, դիպլոմի պատճենը, սեփականության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (որտեղ ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում նշվում է բաժնեմասի չափը), իսկ ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում՝ նաև համասեփականատեր հանդիսացող անչափահաս անձանց ծննդյան վկայականների պատճենները կամ մյուս համասեփականատերերի անաշխատունակությունը հաստատող տեղեկանքները (հաշմանդամների համար՝ բնակության վայրի կենսաթոշակային հիմնադրամի տարածքային մարմնի կողմից տրված կենսաթոշակի գրքույկը կամ բժկասոցիալական փորձաքննության հանձնաժողովի կողմից տրված տեղեկանքը):

Սույն կետով սահմանված արտոնությունը դադարում է գործել, եթե հարկվող օբյեկտ համարվող գույքը ծառայության ընթացքում հանձնվել է վարձակալության կամ հավատարմագրային կառավարման:

32. Պարտադիր ժամկետային ծառայության ժամկետի ավարտից հետո գույքահարկից ազատվում են նաև Արցախի Հանրապետության զինված ուժերում և այլ զորքերում ծառայություն անցած՝ ռազմաուսումնական հաստատություններն ավարտած անձինք՝

1) սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի մասով.

2) ընդհանուր բաժնային սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի դեպքում՝ հարկվող օբյեկտի իրենց բաժնի մասով.

3) ընդհանուր համատեղ սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող գույքահարկով հարկվող օբյեկտի մասով, եթե մյուս համասեփականատերերն անչափահաս կամ անաշխատունակ անձինք են:

Նշված անձինք գույքահարկից ազատվում են հասարակական և (կամ) արտադրական նշանակության շինություն չհանդիսացող մեկ շինության մասով, որի հարկման բազան չի գերազանցում 40 000 000 ՀՀ

դրամը (չգերազանցող մասով), և մեկ փոխադրամիջոցի մասով, որի հարկման բազան չի գերազանցում 150 ծիաուծը (չգերազանցող մասով):

Սույն կետում նշված՝ սեփականության իրավունքով հարկ վճարողին մեկից ավելի շինություն պատկանելու դեպքում արտոնությունը կիրառվում է հարկ վճարողի կողմից ընտրված շինության նկատմամբ, իսկ արտոնության կիրառման համար հիմք են ընդունվում անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը՝ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող շինությունների թվաքանակի և գտնվելու վայրերի մասին, ինչպես նաև շինության գտնվելու վայրի (վայրերի) հաշվառող մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը՝ այլ շինության մասով արտոնություն կիրառված չլինելու մասին (բացառությամբ այն դեպքի, երբ հարկվող օբյեկտ հանդիսացող բոլոր շինությունները գտնվում են միևնույն հաշվառող մարմնի տարածքում), իսկ ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում՝ նաև համասեփականատեր հանդիսացող անչափահաս անձանց ծննդյան վկայականների պատճենները կամ մյուս համասեփականատերերի անաշխատունակությունը հաստատող տեղեկանքները (հաշմանդամների համար՝ բնակության վայրի սոցիալական ապահովության տարածքային բաժնի կողմից տրված կենսաթոշակի վկայականը կամ բժշկասոցիալական փորձաքննության կենտրոնի կողմից տրված տեղեկանքը):

Սույն կետով նշված սեփականության իրավունքով հարկ վճարողին մեկից ավելի փոխադրամիջոց պատկանելու դեպքում արտոնությունը կիրառվում է հարկ վճարողի կողմից ընտրված փոխադրամիջոցի մասով, իսկ արտոնության կիրառման համար հիմք են ընդունվում ոստիկանության լիազոր մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը՝ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցի թվաքանակի մասին և (կամ) փոխադրամիջոցի գրանցման վայրի հաշվառող մարմնի կողմից տրամադրված տեղեկանքը՝ այլ փոխադրամիջոցների մասով արտոնություններ կիրառված չլինելու մասին, իսկ ընդհանուր համատեղ սեփականության դեպքում՝ նաև համասեփականատեր հանդիսացող անչափահաս անձանց ծննդյան վկայականների պատճենները կամ մյուս համասեփականատերերի անաշխատունակությունը հաստատող տեղեկանքները (հաշմանդամների համար՝ բնակության վայրի սոցիալական ապահովության տարածքային բաժնի կողմից տրված կենսաթոշակի վկայականը կամ բժշկասոցիալական փորձաքննության կենտրոնի կողմից տրված տեղեկանքը):

Սույն կետով սահմանված արտոնությունը դադարում է գործել, եթե հարկվող օբյեկտ համարվող գույքը ծառայությունից հետո հանձնվել է վարձակալության կամ հավատարմագրային կառավարման: Սույն կետով սահմանված արտոնությունը չի կիրառվում այն հարկվող օբյեկտ հանդիսացող գույքի մասով, որը ձեռք է բերվել ծառայությունից հետո:

Սույն կետի կիրառման առումով “զինված ուժեր” և “այլ զորքեր” հասկացությունները կիրառվում են “Պաշտպանության մասին” օրենքով սահմանված իմաստով:

Օրինակ 32. Արցախի Հանրապետության զինված ուժերում ծառայած և ռազմաուսումնական հաստատություն ավարտած Սարգսյանի պարտադիր ժամկետային ծառայության ժամկետն ավարտվել է 2018 թվականի ապրիլի 5-ին: Սարգսյանին սեփականության իրավունքով պատկանում են գույքահարկով հարկվող օբյեկտ հանդիսացող երեք շինություններ՝ Ստեփանակերտ քաղաքում՝ հասարակական նշանակության, Շուշի քաղաքում՝ բնակելի նշանակության, որը հանձնել է վարձակալության, և Ասկերանի շրջանի Աստղաշենի համայնքում՝ բնակելի նշանակության շինություն, որը ձեռք է բերել 2019 թվականի մայիսի 20-ին: Տվյալ դեպքում Սարգսյանը չի կարող օգտվել գույքահարկի արտոնությունից, քանի որ շինություններից մեկը հասարակական նշանակության է, մյուսը հանձնել է վարձակալության, իսկ երրորդը ձեռք է բերել պարտադիր ժամկետային ծառայության ժամկետի ավարտից (2018 թվականի ապրիլի 5-ից) հետո:

Օրինակ 33. Արցախի Հանրապետության զինված ուժերում ծառայած և ռազմաուսումնական հաստատություն ավարտած Սարգսյանի պարտադիր ժամկետային ծառայության ժամկետն ավարտվել է 2018 թվականի ապրիլի 5-ին: Սարգսյանին սեփականության իրավունքով պատկանում են գույքահարկով հարկվող օբյեկտ հանդիսացող երեք շինություններ՝ Ստեփանակերտ քաղաքում՝ հասարակական նշանակության, Շուշի քաղաքում՝ բնակելի նշանակության (կադաստրային արժեքը 54 540 000 ՀՀ դրամ), և Ասկերանի շրջանի Աստղաշենի համայնքում՝ ավտոտնակ (կադաստրային արժեքը 5 000 000 ՀՀ դրամ): Բոլոր շինությունները Սարգսյանը սեփականության իրավունքով ձեռք է բերել մինչև պարտադիր ժամկետային ծառայության ավարտը (մինչև 2018 թվականի ապրիլի 5-ը): Այս դեպքում Սարգսյանն իրավունք ունի ընտրելու այն շինությունը (ավտոտնակը կամ բնակելի շինությունը), որի մասով ցանկանում է օգտվել օրենքով սահմանված արտոնությունից (Ստեփանակերտ քաղաքում գտնվող շինությունը հասարակական նշանակության է, հետևաբար այդ շինության մասով արտոնություն չի կարող սահմանվել): Սարգսյանը ցանկանում է արտոնություն ստանալ Շուշի քաղաքում գտնվող շինության մասով, որի համար Շուշիի քաղաքապետարան պետք է ներկայացնի անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը՝ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող շինությունների թվաքանակի և գտնվելու վայրերի մասին, տեղեկանք Աստղաշենի գյուղապետարանից՝ իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող ավտոտնակի մասով արտոնությունից չօգտվելու մասին, ռազմաուսումնական հաստատությունից ստացած դիպլոմի պատճենը և պարտադիր ժամկետային ծառայության ավարտը (ծառայության ավարտի ամսաթվի, ամսվա և տարեթվի նշումով) հավաստող փաստաթուղթ: Այս դեպքում, 2018 թվականի համար Շուշի քաղաքում բնակելի նշանակության շինության համար հաշվարկված

Հավելված N-1
 «Գույքահարկի հաշվարկման և
 վճարման կարգի մասին» հրահանգի

Կազմակերպությունների հասարակական և արտադրական
 նշանակության շինությունների, ավտոտնակների
 ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿ

Փաստաթղթի հերթական համարը
N _____ (լրացվում է հարկային մարմնի կողմից)

ՀՎՀՀ	[1]								
Կազմակերպության անվանումը	[2]								
Կազմակերպության գտնվելու վայրի հասցեն	[3]								
Հեռախոսահամարը	[4]								
Հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը	[5]								
Հաշվետու (ճշտման) ժամանակաշրջանը	[6]								
Չափի միավոր		հազար դրամ, ստորակետից հետո 1 նիշի ճշտությամբ							

- [1] տողում նշվում է հարկային մարմնի կողմից տրամադրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը,
- [2] տողում նշվում է կազմակերպության անվանումը եւ կազմակերպարավական տեսակը,
- [3] տողում նշվում է կազմակերպության գտնվելու վայրի հասցեն,
- [4] տողում նշվում է կազմակերպության աշխատանքային հեռախոսահամարը,
- [5] տողում նշվում է հարկային մարմին հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը,
- [6] տողում նշվում է 2004 թվականի այն հաշվետու եռամսյակը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն եռամսյակը), որի համար ներկայացվում է հաշվարկը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը),

Շինության տեսակը (հասարակական նշանակության շինություն, արտադրական նշանակության շինություն, ավտոտնակ) [7]	Շինության հասցեն [8]

Շինությունների գտնվելու վայրը սպասարկող հարկային տեսչություն [9]	

- [7] սյունակի տողերում նշվում են նույն համայնքի և նույն հարկային տեսչության կողմից սպասարկվող տարածքում կամ համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող շինության տեսակը (հասարակական նշանակության շինություն, արտադրական նշանակության շինություն, ավտոտնակ),
- [8] սյունակում նշվում է համապատասխան շինությունների գտնվելու վայրի հասցեները և հեռախոսահամարները,
- [9] տողում նշվում է [7] սյունակում նշված շինությունների գտնվելու վայրի տարածքը սպասարկող հարկային տեսչության անվանումը,
- Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող շինությունների համար ներկայացվում է առանձին հաշվարկ:
- Յուրաքանչյուր համայնքի տարածքում գտնվող շինությունների (հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների , ավտոտնակների) համար ներկայացվում է առանձին հաշվարկ:
- Եթե համայնքի տարածքը սպասարկվում է մեկից ավելի հարկային տեսչությունների կողմից , ապա յուրաքանչյուր հարկային տեսչության կողմից սպասարկվող տարածքում գտնվող շինությունների (հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, ավտոտնակների) համար համապատասխան հարկային տեսչություն է ներկայացվում առանձին հաշվարկ,
-

Շինությունների տեսակը	Հասարակական, արտադրական նշանակության շինություններ	Ավտոտնակներ
Շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքներն առ՝		
01.....200..թ	[10]	[11]
01.....200..թ	[12]	[13]
01.....200..թ	[14]	[15]
01.....200..թ	[16]	[17]

Հաշվետու եռամսյակում շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունը	[18]	[19]
Գույքահարկի եռամսյակային դրույքաչափը (տոկոսներով)	[20]	0.15
Հաշվարկված գույքահարկի եռամսյակային գումարը	[22]	[23]
Գույքահարկի գծով գումարային արտոնություններ	[24]	[25]
Հաշվետու եռամսյակի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը	[26]	

- [10], [12], [14] և [16] վանդակներում լրացվում են հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների, իսկ [11], [13], [15] և [17] վանդակներում՝ ավտոտնակների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքները՝ համապատասխանաբար հաշվետու եռամսյակի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ ամիսների և այդ եռամսյակին հաջորդող ամսվա առաջին օրերի դրությամբ,
- [18] և [19] վանդակներում լրացվում են հաշվետու եռամսյակում շինությունների մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունները, հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների համար՝ $[18]=\frac{([10]+[16]):2+[12]+[14]}{3}$, իսկ ավտոտնակների համար՝ $[19]=\frac{([11]+[17]):2+[13]+[15]}{3}$,
- [22] և [23] վանդակներում լրացվում են գույքահարկի հաշվարկված գումարները հաշվետու եռամսյակի համար (առանց օրենքով սահմանված արտոնությունների), հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների համար՝ $[22]=[18]\times[20]:100$, իսկ ավտոտնակների համար՝ $[23]=[19]\times[21]:100$,
- [24] և [25] վանդակներում լրացվում են օրենքով սահմանված արտոնությունների համապատասխան գումարները՝ հաշվետու եռամսյակի համար ,
- [26] վանդակում լրացվում է հաշվետու եռամսյակի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը՝ $[26]=([22]+[23])-([24]+[25])$, իսկ արտոնությունների բացակայության դեպքում $[26]=[22]+[23]$,

Գույքահարկի գծով ժամկետային արտոնությունները	[27]
--	------

- [27] տողում օրենքով սահմանված կարգով ժամկետային արտոնություն սահմանված ինելու դեպքում լրացվում է վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի հետաձգման վերջին ժամկետը,
- Գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների առկայության դեպքում հաշվարկի հետ ներկայացվում է նաև արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (կամ պատճենը),

Տեղեկություններ [28]	ընդհանուր	համասեփականատերերի	վերաբերյալ
Ընդհանուր սեփականություն հանդիսացող շինության տեսակը (հասարակական նշանակությամբ շինություն, արտադրական նշանակության շինություն, ավտոտնակ) և հասցեն	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) անվանումը (անունը, ազգանունը)	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրը (բնակության հասցեն)	Ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում բաժնեմասի չափը

- [28] բաժինը լրացվում է , եթե կազմակերպությունը հանդիսանում է համասեփականատեր **Կ.Տ.**

Տնօրեն (անհատ ձեռնարկատեր)

ազգանուն)

_____ (ստորագրություն) _____ (անուն,

Գլխավոր հաշվապահ
ազգանուն)

_____ (ստորագրություն) _____ (անուն,

Հաշվարկը լրացվում է երկու օրինակից, որոնք ներկայացվում են համապատասխան հարկային տեսչություն: Հարկային տեսչության կողմից գրանցվելուց հետո հաշվարկի մեկ օրինակը հանձնվում է հարկ վճարողին

Հավելված N 2
«Գույքահարկի հաշվարկման և
վճարման կարգի մասին»
հրահանգ

**Կազմակերպությունների հարկվող օբյեկտ համարվող այլ
(բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և
արտադրական նշանակության) շինության
ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿ**

Փաստաթղթի հերթական համարը

N _____
(լրացվում է հարկային մարմնի
կողմից)

ՀՎՀՀ	[1]								
Կազմակերպության անվանումը	[2]								
Կազմակերպության գտնվելու վայրի հասցեն	[3]								
Հեռախոսահամարը	[4]								
Հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը	[5]								
Հաշվետու (ճշտման) ժամանակաշրջանը	[6]								
Չափի միավոր		հազար դրամ, ստորակետից հետո 1 նիշի ճշտությամբ							

- [1] տողում նշվում է հարկային մարմնի կողմից տրամադրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը,
- [2] տողում նշվում է կազմակերպության անվանումը եւ կազմակերպաիրավական տեսակը,
- [3] տողում նշվում է կազմակերպության գտնվելու հասցեն,
- [4] տողում նշվում է կազմակերպության աշխատանքային հեռախոսահամարը,
- [5] տողում նշվում է հարկային մարմին հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը,

- [6] տողում նշվում է 2004 թվականի այն հաշվետու եռամսյակը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն եռամսյակը), որի համար ներկայացվում է հաշվարկը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը),

Հարկվող օբյեկտ համարվող շինության անվանումը, գտնվելու վայրի հասցեն, հեռախոսահամարը [7]	
Շինության գտնվելու վայրը սպասարկող հարկային տեսչություն [8]	

- [7] տողում նշվում է գույքահարկով հարկվող օբյեկտ համարվող շինության տեսակն ըստ «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի, շինության գտնվելու վայրի հասցեն և հեռախոսահամարը,
- [8] տողում նշվում է շինության գտնվելու վայրի տարածքը սպասարկող հարկային տեսչության անվանումը,
- Յուրաքանչյուր շինության համար լրացվում է առանձին հաշվարկ,

Շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքներն առ՝	
01.....200.....թ.	[9]
01.....200.....թ.	[10]
01.....200.....թ.	[11]
01.....200.....թ.	[12]
Հաշվետու եռամսյակում շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունը	[13]
Հաշվարկված գույքահարկի եռամսյակային գումարը	[14]
Գույքահարկի գծով գումարային արտոնությունները	[15]
Հաշվետու եռամսյակի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը	[16]

- [9], [10], [11] և [12] վանդակներում լրացվում են շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքները՝ համապատասխանաբար հաշվետու եռամսյակի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ ամիսների և այդ եռամսյակին հաջորդող ամսվա առաջին օրերի դրությամբ,
- [13] տողում լրացվում է հաշվետու եռամսյակում շինության մնացորդային (հաշվեկշռային) արժեքների միջին ժամանակագրական մեծությունը՝ $[(9) + (12) : 2] + [(10) + (11)] : 3$.
- [14] տողում լրացվում է գույքահարկի եռամսյակային գումարը, որը որոշվում է «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված գույքահարկի տարեկան դրույքաչափերով հաշվարկված գումարի (առանց գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների) 1/4 –ի չափով,
- [15] տողում լրացվում է օրենքով սահմանված արտոնության համապատասխան գումարը՝ հաշվետու եռամսյակի համար,
- [16] տողում լրացվում է հաշվետու եռամսյակի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([14]-[15]),

Գույքահարկի գծով ժամկետային արտոնությունները [17]	
---	--

- [17] տողում օրենքով սահմանված կարգով ժամկետային արտոնություն սահմանված լինելու դեպքում լրացվում է վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի հետաձգման վերջին ժամկետը,
- Գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների առկայության դեպքում հաշվարկի հետ ներկայացվում է նաև արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (կամ պատճենը),

Տեղեկություններ ընդհանուր համասեփականատերերի վերաբերյալ			[18]
Ընդհանուր սեփականություն հանդիսացող շինության տեսակը և հասցեն	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) անվանումը (անունը, ազգանունը)	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրը (բնակության հասցեն)	Ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում՝ բաժնեմասի չափը

- [18] բաժինը լրացվում է, եթե կազմակերպությունը հանդիսանում է համասեփականատեր

Կ.Տ.

Տնօրեն (անհատ ձեռնարկատեր)

_____

(ստորագրություն)

_____

(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ

_____

(ստորագրություն)

_____

(անուն, ազգանուն)

Հաշվարկը լրացվում է երկու օրինակից, որոնք ներկայացվում են համապատասխան հարկային տեսչություն: Հարկային տեսչության կողմից գրանցվելուց հետո հաշվարկի մեկ օրինակը հանձնվում է հարկ վճարողին:

Հավելված N-3
«Գույքահարկի հաշվարկման և
վճարման կարգի մասին» հրահանգի

Շինությունների ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿ	Փաստաթղթի հերթական համարը N _____ (լրացվում է հաշվառող մարմնի կողմից)
---	---

ՀՎՀՀ	[1]								
Կազմակերպության անվանումը	[2]								
Ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անուն, ազգանունը	[3]								
Ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) սոցիալական ապահովության քարտի համարը	[3Ա] ^{*1)}								
Կազմակերպության գտնվելու վայրի (ֆիզիկական անձի բնակության վայրի) հասցեն	[4]								
Հեռախոսահամարը	[5]								
Հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը	[6]								
Հաշվառող մարմնի անվանումը	[7]								
Հաշվետու (ճշտման) ժամանակաշրջանը	[8]								
Չափի միավոր		հազար դրամ, ստորակետից հետո մեկ նիշի ճշտությամբ							

- [1] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի կողմից տրամադրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը,
- [2] տողում նշվում է կազմակերպության անվանումը և կազմակերպարավական տեսակը,
- [3] տողում նշվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անունը և ազգանունը, եթե հաշվարկը ներկայացվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) կողմից,
- [3Ա] տողում նշվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) սոցիալական ապահովության քարտի համարը^{*1)}
- [4] տողում նշվում է կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրի (բնակության վայրի) հասցեն,
- [5] տողում նշվում է կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) աշխատանքային (տան) հեռախոսահամարը,
- [6] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի գույքահարկի հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը,
- [7] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի (համապատասխան հարկային տեսչության կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի) անվանումը,
- [8] տողում կազմակերպությունները նշում են այն հաշվետու եռամսյակը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարվա եռամսյակը), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ այն հաշվետու տարին (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարին), որի համար ներկայացվում է հաշվարկը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը):

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ընդամենը կադաստրային արժեք	[9]
Գույքահարկի դրույքաչափը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	[10]
Գույքահարկի հաշվարկման համար շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը	[11]

Գույքահարկի գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	[12]
Գույքահարկի գծով գումարային արտոնությունները	[13]
Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկ	[14]

- [9] տողում նշվում է հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների կադաստրային արժեքների հանրագումարը,
- [10] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի դրույքաչափը, ընդ որում՝ կազմակերպությունները նշում են հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների գույքահարկի եռամսյակային դրույքաչափը՝ 0.075 (0.3:4), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ տարեկան դրույքաչափը՝ 0.3,
- [11] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը,
- [12] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկված գումարը,
- [13] տողում լրացվում է հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար,
- [14] տողում լրացվում է հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների համար հաշվետու ժամանակաշրջանի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([12]- [13]),

ԱԿՏՈՏՆԱԿՆԵՐ	
Ընդամենը կադաստրային արժեք	[15]
Գույքահարկի դրույքաչափը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	[16]
Գույքահարկի հաշվարկման համար շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը	[17]
Գույքահարկի գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	[18]
Գույքահարկի գծով գումարային արտոնությունները	[19]
Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկ	[20]

- [15] տողում նշվում է ավտոտնակների կադաստրային արժեքների հանրագումարը,
- [16] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի դրույքաչափը, ընդ որում՝ կազմակերպությունները նշվում են ավտոտնակների գույքահարկի եռամսյակային դրույքաչափը 0.05 (0.2:4), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ տարեկան դրույքաչափը՝ 0.2,
- [17] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար ավտոտնակների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը,
- [18] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկված գումարը,
- [19] տողում լրացվում է ավտոտնակների համար օրենքով սահմանված արտոնությունների գումարը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար
- [20] տողում լրացվում է ավտոտնակների համար հաշվետու ժամանակաշրջանի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([18]- [19]),

ՀԱՐԿՎՈՂ ՕՔՅԵԿՏ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԱՅԼ (ԲԱՑԱՌՈՒԹՅԱՐ ԱԿՏՈՏՆԱԿՆԵՐԻ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿՆ ԵՎ ԱՐՏԱՂՐԱԿԱՆ ՆԵՆԱԿՈՒԹՅԱՆ) ԾՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
[21]	[22]	[23]	[24]	[25]
Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկ				[26]

- [21] սյունակի տողերում առանձին-առանձին նշվում են «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածով հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների տեսակը և հասցեները,
- [22] սյունակի տողերում նշվում են համապատասխան շինությունների կադաստրային գնահատության արժեքները,
- [23] սյունակի տողերում լրացվում են «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված տարեկան դրույքաչափերով հաշվարկված հաշվետու ժամանակաշրջանի գույքահարկի համապատասխան գումարները, (հաշվի առնելով նաև հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար նշված շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը): Ընդ որում կազմակերպությունները լրացնում են գույքահարկի եռամսյակային գումարը, իսկ ֆիզիկական անձինք՝ գույքահարկի տարեկան գումարը,
- [24] սյունակի տողերում նշվում են համապատասխան շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար,
- [25] սյունակի տողերում նշվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի վճարման ենթակա գումարները ([23] սյունակի տողեր - [24] սյունակի համապատասխան տողեր)
- [26] տողում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում համապատասխան շինությունների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([25] սյունակի տողերի հանրագումարը),

Ընդամենը	[27]
----------	------

- [27] տողում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկի ընդհանուր գումարը ([14]+ [20]+ [26]),

Գույքահարկի գծով ժամկետային արտոնությունները	[28]
--	------

- [28] տողում օրենքով սահմանված կարգով ժամկետային արտոնություն սահմանված լինելու դեպքում լրացվում է վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի հետաձգման վերջին ժամկետը,
- Գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների առկայության դեպքում հաշվարկի հետ ներկայացվում է նաև արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (կամ պատճենը):

Տեղեկություններ ընդհանուր համասեփականատերերի վերաբերյալ				[29]
Ընդհանուր սեփականություն հանդիսացող շինության տեսակը և հասցեն	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) անվանումը (անունը, ազգանունը)	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրը (բնակության հասցեն)	համասեփականատեր ֆիզիկական անձանց սոցիալական ապահովության քարտերի համարները ^{*1)}	Ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում բաժնեմասի չափը

- [29] բաժինը լրացվում է, եթե կազմակերպությունը հանդիսանում է համասեփականատեր

Կ.Տ.

Տնօրեն (անհատ ձեռնարկատեր)

_____ (ստորագրություն)

_____ (անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ

_____

_____

(ստորագրություն)

(անուն, ազգանուն)

Հաշվարկը լրացվում է երկու օրինակից, որոնք ներկայացվում են համապատասխան հաշվառող մարմին: Հաշվառող մարմնի կողմից գրանցվելուց հետո հաշվարկի մեկ օրինակը հանձնվում է հարկ վճարողին

Հավելված N-4
«Գույքահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին» հրահանգի

**ՓՈՒՍԱԴՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ
ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ
ՀԱՇՎԱՐԿ**

Փաստաթղթի հերթական համարը	
N	(լրացվում է հաշվառող մարմնի կողմից)

ՀՎՀՀ	[1]								
Կազմակերպության անվանումը	[2]								
Ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անուն, ազգանունը	[3]								
Կազմակերպության գտնվելու վայրի (Ֆիզիկական անձի բնակության վայրի) հասցեն	[4]								
Հեռախոսահամարը	[5]								
Փոխադրամիջոցի հաշվառման հասցեն	[6]								
Հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը	[7]								
Հաշվառող մարմնի անվանումը	[8]								
Հաշվետու (ճշտման) ժամանակաշրջանը	[9]								
Չափի միավոր		հազար դրամ, ստորակետից հետո 1 նիշի ճշտությամբ							

- [1] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի կողմից տրամադրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը,
- [2] տողում նշվում է կազմակերպության անվանումը եւ կազմակերպարավական տեսակը,
- [3] տողում նշվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անունը եւ ազգանունը, եթե հաշվարկը ներկայացվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) կողմից,
- [4] տողում նշվում է կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրի (բնակության վայրի) հասցեն,
- [5] տողում նշվում է կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) աշխատանքային (տան) հեռախոսահամարը,
- [6] տողում նշվում է փոխադրամիջոցի հաշվառման (գրանցման) հասցեն,
- [7] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի գույքահարկի հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը,
- [8] տողում նշվում է հաշվառող մարմնի (համապատասխան հարկային տեսչության կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի) անվանումը,
- [9] տողում կազմակերպությունները նշում են այն հաշվետու եռամսյակը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարվա եռամսյակը), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ այն հաշվետու տարին (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարին), որի համար ներկայացվում է հաշվարկը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը):

- [16] սյունակում նշվում է փոխադրամիջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը (ծիաուծ): Փոխադրամիջոցների քաշող շարժիչի հզորությունը կիլովատերով արտահայտված լինելու դեպքում կիլովատերով արտահայտված հզորության նկատմամբ կիրառվում է 1.36 գործակից,
- [17] սյունակում նշվում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի թողարկման տարեթիվը,
- [18] սյունակում նշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար փոխադրամիջոցի հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը,
- [19] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում հաշվարկված գույքահարկի գումարը,
- [20] սյունակում լրացվում են օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար,
- [21] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ըստ փոխադրամիջոցի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը՝ (սյուն [19]-սյուն [20]),
- [22] տողում նշվում է փոխադրամիջոցների համար հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([21] սյունակի տողերի հանրագումարը):

Գույքահարկի գծով ժամկետային արտոնությունները	[23]
---	-------------

- [23] տողում օրենքով սահմանված կարգով ժամկետային արտոնություն սահմանված լինելու դեպքում լրացվում է վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի հետաձգման վերջին ժամկետը,
- Գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների առկայության դեպքում հաշվարկի հետ ներկայացվում է նաեւ արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (կամ պատճենը),

Տեղեկություններ ընդհանուր համասեփականատերերի վերաբերյալ				[24]
Ընդհանուր սեփականություն հանդիսացող փոխադրամիջոցի տեսակը և մակնիշը	Համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) անվանումը (անունը, ազգանունը)	Համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրը (բնակության հասցեն)	համասեփականատեր ֆիզիկական անձանց սոցիալական ապահովության քարտերի համարները ^{*1)}	Ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում՝ բաժնեմասի չափը

- [24] բաժինը լրացվում է, եթե կազմակերպությունը հանդիսանում է համասեփականատեր

Կ.Տ.

**Տնօրեն
ձեռնարկատեր)**

(անհատ

_____

ստորագրում

_____

անուն, ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ

_____

ստորագրում

_____

անուն, ազգանուն

Հաշվարկը լրացվում է 2 օրինակից, որոնք ներկայացվում են համապատասխան հաշվառող մարմին:
 Հաշվառող մարմնի կողմից գրանցվելուց հետո հաշվարկի 1 օրինակը հանձնվում է հարկ վճարողին:

Հավելված N 5*²⁾
 «Գույքահարկի հաշվարկման և
 վճարման կարգի մասին» հրահանգի
Ձև

**Գ ՈՒ Յ Ք Ա Հ Ա Ր Կ Ի
 Հ Ա Շ Վ Ա Ր Կ**

Փաստաթղթի հերթական համարը
 N _____
 (լրացվում է հաշվառող մարմնի կողմից)

ՀՎՀՀ	[1]	
Կազմակերպության անվանումը	[2]	
Ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անունը, ազգանունը	[3]	
Ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) հանրային ծառայությունների համարանիշը	[4]	
Կազմակերպության գտնվելու վայրի (ֆիզիկական անձի բնակության վայրի) հասցեն	[5]	
Հեռախոսահամարը	[6]	
Հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը	[7]	
Հաշվառող մարմնի անվանումը	[8]	
Հաշվետու (ճշտման) ժամանակաշրջանը	[9]	
Չափի միավորը		հազար դրամ

[1] տողում լրացվում է հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ):

[2] տողում լրացվում է կազմակերպության անվանումը և կազմակերպաիրավական տեսակը:

[3] տողում լրացվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) անունը և ազգանունը:

[4] տողում լրացվում է ֆիզիկական անձի (անհատ ձեռնարկատիրոջ) հանրային ծառայությունների համարանիշը կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը:

[5] տողում լրացվում է կազմակերպության գտնվելու վայրի (ֆիզիկական անձի բնակության վայրի) հասցեն:

[6] տողում լրացվում է կազմակերպության աշխատանքային (ֆիզիկական անձի տան) հեռախոսահամարը:

[7] տողում լրացվում է հաշվառող մարմնի գույքահարկի հաշվարկի ներկայացման ամսաթիվը:

[8] տողում լրացվում է հաշվառող մարմնի (համապատասխան տեղական ինքնակառավարման մարմնի) անվանումը:

[9] տողում կազմակերպությունները լրացնում են այն հաշվետու կիսամյակը (ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարվա կիսամյակը), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ այն հաշվետու տարին

(ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում՝ այն տարին), որի համար ներկայացվում է հաշվարկը: Ճշտված հաշվարկի ներկայացման դեպքում տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Նպատակային նշանակությունը	Կադաստրային արժեքները	Գույքահարկի դրույքաչափը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը	Գույքահարկի գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Գույքահարկի գումարային արտոնությունները	Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկը
[10]	[11]	[12]	[13]	[14]	[15]	[16]
ԸՆԴԱՄԵՆԸ						[17]

1. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միևնույն նպատակային նշանակություն ունեցող և հարկվող օբյեկտ համարվելու ամիսների միևնույն թվաքանակ ունեցող շինություններն արտացոլվում են խմբավորված միասնական տողով: Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միևնույն նպատակային նշանակություն ունեցող, բայց հարկվող օբյեկտ համարվելու ամիսների տարբեր թվաքանակ ունեցող, ինչպես նաև հարկվող օբյեկտ համարվելու ամիսների միևնույն թվաքանակ ունեցող, բայց տարբեր նպատակային նշանակություն ունեցող շինություններն արտացոլվում են առանձին տողով:

[10] սյունակում լրացվում է հարկվող օբյեկտի նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական նշանակության դեպքում լրացվում է 2, իսկ արտադրական նշանակության դեպքում՝ 3:

[11] սյունակում լրացվում են շինության (շինությունների) կադաստրային արժեքը (կադաստրային արժեքների հանրագումարը):

[12] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի դրույքաչափը: Կազմակերպությունները նշում են հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների գույքահարկի կիսամյակային դրույքաչափը՝ 0,15 (0,3:2), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ տարեկան դրույքաչափը՝ 0,3:

[13] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար հասարակական և արտադրական նշանակության շինության (շինությունների) հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը:

[14] սյունակում լրացվում է շինության (շինությունների) հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկված գումարը:

[15] սյունակում լրացվում է հասարակական կամ արտադրական նշանակության շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

[16] սյունակում լրացվում է հասարակական կամ արտադրական նշանակության շինությունների համար հաշվետու ժամանակաշրջանի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([14]- [15]):

[17] տողում լրացվում է հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների համար հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարման ենթակա գույքահարկի ընդհանուր գումարը ([16] սյունակի տողերի հանրագումարը):

ԱՎՏՈՏՆԱԿՆԵՐ					
Կադաստրային	Գույքահարկի	Շինությունների հարկվող	Գույքահարկի	Գույքահարկի	Հաշվետու

արժեքը	դրույքաչափը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը	գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	գումարային արտոնությունները	ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկը
[18]	[19]	[20]	[21]	[22]	[23]
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					[24]

2. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հարկվող օբյեկտ համարվելու ամիսների միևնույն թվաքանակ ունեցող շինություններն արտացոլվում են խմբավորված միասնական տողով: Հարկվող օբյեկտ համարվելու ամիսների տարբեր թվաքանակ ունեցող շինություններն արտացոլվում են առանձին տողով:

[18] սյունակում լրացվում է ավտոտնակի (ավտոտնակների) կադաստրային արժեքը (կադաստրային արժեքների հանրագումարը):

[19] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի դրույքաչափը: Կազմակերպությունները լրացնում են ավտոտնակների գույքահարկի կիսամյակային դրույքաչափը՝ 0,1 (0,2:2), իսկ ֆիզիկական անձինք՝ տարեկան դրույքաչափը՝ 0,2:

[20] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար ավտոտնակի (ավտոտնակների) հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը:

[21] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում ավտոտնակի (ավտոտնակների) հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկված գումարը:

[22] սյունակում լրացվում է ավտոտնակների համար օրենքով սահմանված արտոնությունների գումարը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

[23] սյունակի տողերում լրացվում է ավտոտնակների համար հաշվետու ժամանակաշրջանի վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([21]- [22]):

[24] տողում լրացվում է ավտոտնակների համար հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարման ենթակա գույքահարկի ընդհանուր գումարը ([23] սյունակի տողերի հանրագումարը):

ՀԱՐԿՎՈՂ ՕԲՅԵԿՏ ՀԱՄԱՐՎԵԼՈՒ (ԲԱՑԱՌՈՒԹՅԱՄԲ ԱՎՏՈՏՆԱԿՆԵՐԻ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ) ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների տեսակները և հասցեները	Կադաստրային արժեքը	Շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը	Գույքահարկի գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Գույքահարկի գումարային արտոնությունները	Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկը
[25]	[26]	[27]	[28]	[29]	[30]
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					[31]

[25] սյունակի տողերում առանձին-առանձին լրացվում են «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածով հարկվող օբյեկտ համարվող այլ (բացառությամբ ավտոտնակների, հասարակական և արտադրական նշանակության) շինությունների տեսակները և հասցեները:

[26] սյունակում լրացվում են համապատասխան շինությունների կադաստրային արժեքները:

[27] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար համապատասխան շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը:

[28] սյունակում լրացվում են «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի առաջին մասի 2-րդ կետով սահմանված տարեկան դրույքաչափերով հաշվարկված հաշվետու ժամանակաշրջանի գույքահարկի համապատասխան գումարները (հաշվի առնելով նաև հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար նվաճ շինությունների հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը): Կազմակերպությունները լրացնում են գույքահարկի կիսամյակային գումարը, իսկ ֆիզիկական անձինք՝ գույքահարկի տարեկան գումարը:

[29] սյունակում լրացվում են համապատասխան շինությունների մասով օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

[30] սյունակի տողերում լրացվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի վճարման ենթակա գումարները ([28]-[29]):

[31] տողում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում համապատասխան շինությունների համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([30] սյունակի տողերի հանրագումարը):

ՓՈՒՆԱԴԻՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐ

Փոխադրամիջոցի անվանումը												
Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցներ, այդ թվում			Մոտոցիկլեր	Ջրային փոխադրամիջոց, ձյունագնաց և մոտոամենագնաց (բվարոցիկլ)	Փոխարամիջոցի պետական համարանիշը	Փոխադրամիջոցի բաշտոլ շարժիչի հզորությունը (ձիաուժ)	Ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի թողարկման տարեթիվը	Գույքահարկի հաշվարկման համար հաշվետու ժամանակաշրջանի ամիսների թիվը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար գույքահարկի հաշվարկված գումարը	Գույքահարկի գումարային արտոնությունները	Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը	
Մինչև 10 նստատեղ ունեցող մարդատար ավտոմեքենաներ	10 և ավելի նստատեղ ունեցող մարդատար ավտոմեքենաներ	Բեռնատար (բեռնաուղևորատար) ավտոմեքենաներ										
[32]	[33]	[34]	[35]	[36]	[37]	[38]	[39]	[40]	[41]	[42]	[43]	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ											[44]	

[32] սյունակում լրացվում է մինչև 10 նստատեղ ունեցող մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի անվանումը և մակնիշը:

[33] սյունակում լրացվում է 10 և ավելի նստատեղ ունեցող ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի անվանումը և մակնիշը:

[34] սյունակում լրացվում է բեռնատար (բեռնաուղևորատար) ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի անվանումը և մակնիշը:

[35] սյունակում լրացվում է մոտոցիկլերի անվանումը և մակնիշը:

[36] սյունակում լրացվում է ջրային փոխադրամիջոցի, ձյունագնացի և մոտոամենագնացի (քվադրոցիկլի) անվանումը և մակնիշը:

[37] սյունակում լրացվում է փոխադրամիջոցի պետական համարանիշը:

[38] սյունակում լրացվում է փոխադրամիջոցի քաշող շարժիչի հզորությունը (ծիաուժ): Փոխադրամիջոցների քաշող շարժիչի հզորությունը (ծիաուժ) կիրառված արտահայտված լինելու դեպքում կիրառված արտահայտված հզորության նկատմամբ կիրառվում է 1,36 գործակից:

[39] սյունակում լրացվում է ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցի թողարկման տարեթիվը:

[40] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում գույքահարկի հաշվարկման համար փոխադրամիջոցի հարկվող օբյեկտ համարվելու (գույքահարկի պարտավորության) ամիսների թիվը:

[41] սյունակում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում հաշվարկված գույքահարկի գումարը:

[42] սյունակում լրացվում են օրենքով սահմանված գույքահարկի արտոնությունների գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

[43] սյունակի տողերում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([41]- [42]):

[44] տողում լրացվում է փոխադրամիջոցների համար հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարման ենթակա գույքահարկի գումարը ([43] սյունակի տողերի հանրագումարը):

Ընդամենը [45]

[45] տողում լրացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համար վճարման ենթակա գույքահարկի ընդհանուր գումարը ($[17]+[24]+ [31]+ [44]$):

Գույքահարկի գծով ժամկետային արտոնությունները [46]

[46] տողում օրենքով սահմանված կարգով ժամկետային արտոնություն սահմանված լինելու դեպքում լրացվում է վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի հետաձգման վերջին ժամկետը:

3. Գույքահարկի գծով օրենքով սահմանված արտոնությունների առկայության դեպքում հաշվարկի հետ ներկայացվում է նաև արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (կամ փաստաթղթի պատճենը):

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՄԱՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ [47]

ընդհանուր սեփականություն հանդիսացող շինության տեսակը և հասցեն	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) անվանումը (անունը, ազգանունը)	համասեփականատեր կազմակերպության (ֆիզիկական անձի) գտնվելու վայրի (բնակության վայրի) հասցեն	համասեփականատեր ֆիզիկական անձանց հանրային ծառայությունների համարանիշը	ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում՝ բաժնեմասի չափը

[47] բաժինը լրացվում է, եթե կազմակերպությունը հանդիսանում է համասեփականատեր:

<p>Նշում ..... հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց (անհատ ձեռնարկատերերին) պատկանող հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ձեռքբերման մասին</p>	<p>[48]</p>
--	--------------------

[48] բաժինը լրացվում է, եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում սեփականության իրավունք է ձեռք բերվել ֆիզիկական անձանց (անհատ ձեռնարկատերերին) պատկանող, «Գույքահարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանված գույքահարկով հարկվող օբյեկտ հանդիսացող որևէ փոխադրամիջոցի կամ շինության նկատմամբ: Այդ դեպքում տողի աջ վանդակում կատարվում է «X» նշագրումը:

Կ. Տ.

Տնօրեն (անհատ ձեռնարկատեր)

_____ (ստորագրություն)

_____ (անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ

_____ (ստորագրություն)

_____ (անուն, ազգանուն)

4. Հաշվարկը լրացվում է երկու օրինակից, որոնք ներկայացվում են համապատասխան հաշվառող մարմին: Հաշվառող մարմնի կողմից գրանցվելուց հետո հաշվարկի մեկ օրինակը հանձնվում է հարկ վճարողին:

---

*1) ԼՂՀ ԿԱ ՀՊԾ պետի 12.10.07թ. «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության պետի 2004 թվականի ապրիլի 19-ի թիվ 16/Ղ հրամանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ 16/Ն հրամանի խմբագրությամբ

*2) ԼՂՀ ՖՆ 29.06.17թ. «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության պետի 2004 թվականի ապրիլի 19-ի թիվ 16/Ղ հրամանում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N 221-Ն հրամանի խմբագրությամբ

*3) ԱՀ ֆինանսների նախարարի 25.10.19թ. «ԼՂՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության 2004թ ապրիլի 19-ի թիվ 16/Ղ հրամանում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N 306-Ն հրամանի խմբագրությամբ